

№232.

5917

Sakskordkaks on wiis.

Gustav Wied.

Wanemuise
näitelawa
+ TARTUS. +

Nov 94.

Kaks kord kaks on viis.

Paljamaa 4 raatuses
Gustav Wied.

Wanemuise
näitelawa
+ TARTUS. +

Tõlkinud: K. Kadak.

Wanemuise näitelawa,
juunikuu, 1909a.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

76155

Tegelased:Thomas Hamann, arwenõuisik.Marie, tema naene.Ester AbelFriedrich Hamann } nende lapsed.Mathias Hamann, koolieestsisja.Paul Abel, kirjanik ja kooliõpetaja.Gerhard Koning, näjapiltide joonistaja.Lina, tema naene.Truelsen, lehk.Othella Lustig.Hugo Jørgensen, nõidusõitja.Hammerhårraproua.Üks advokat.Wangimaja õpetaja.Siverts, wangirahht.Üks linmarahht.Üks wang.Üks ekspess.Dora, koatidruk Abeli juures.

Tegeweuse koht on Kopenhagen, ammu
 nõodalainud aegadel. — Praegusel ajal on
 ju inimesed hoopis teistsugused. —

Esimene raatus.

Paul Abeli kodu. — Tuba, ühtlasi söögi- ja elutuba, vana Daani väikekodanikkude viisi sissesatud, valgeks lubjatud seintega ja kõrge, siniseks värvitud laudwoodriga, ühes seinalanaga selle küljes. Tagaseinas: kaks tüüri-ust, nende vahel söögitoa kapp. Üks pahemal pool on lahti ja viib Paul Abeli töötuppa, kus otse sissekäigu es-kirjutuse laud seisab. Üks paremal pool viib ette-kotta. Paremal pool (päältrastajate poolt) üks kööki. Pahemal pool es-lai aken väikeste ruutudega, õitsevate potitaimedega ja tulipunaste esrüütega ja pitsidega. Tagapool üks österi tuppa. Keset tuba suus neljanurgete piklik söögilaud, toolid ümberringi. — Kõik mööblid, ukseid ja lagi (palkidest) on nõndasamuti nagu seinawooderigi siniseks värvitud sellisama värviliste tulipunaste joontega nagu akna esrüüed. Hinult akna es on mõned moodsad leentoolid ühes kohaste laudadega. — Klaasid ja potid, osast ehk metallist, ilustavad seinu ja

seinalauda. - ^{4.} Söögikapi kohal tagasihinas
ripuvad kaks suurt söepilti, mis Paul Abdi
naeswanemaid kujutavad. - Emelõuna-
ne aeg. -

Ester (hommikuskleidis ja. Kasinalt "sile-
daks" kammitud juuksestega, seisab Pauli
kirjutuselana juures ja loeb rutuga mõnin-
gaid kirju läbi, mis ta ühest sahtlist wõt-
nud on, mille ees wõtmekimp ripub).

Dora (tuleb köögist, hommikusöögirõõmsid
ihte liina pääl kandes. Näeb silmapilkselt
Esterit, kes teda mitte kohe ei kuule, kõha-
tab). Hm...!

Ester (viskab kirjad ruttu sahtlisse, kää-
nab lukku ja tuleb sisse. Paneb wõtmekimbu
söögikapi pääle).

Dora. Wabandage, armuline proua - aga
härä oli küll wõtnud aknalaua pääle
jätnud.

Ester (ei kuule). Tõie ei ole neid hõbelusi-
kaid ikka veel leidnud?

Dora (lõuna kattes). Ei... need on sestaa-
dik kaotsis, kui veel endine tüdruk siin
oli... (wõhe aeg.) Armuline proua ei wõi

arvatagi, mis võtstipses kõik härra uue raamatu üle räägitakse.

Ester. So...

Dora. See ei olla just mitte noorte tütarlaste jaoks... hi...! (Wabeaeg) Siis tuli minu ja Jesperseni asi kõne alla, armuline proua; meie kihlasime ennast eila jälle ära... siin võib armuline proua ise näha (näitab talle kätt sõrmusega) Tä oli tal veel viimasest korrast saadik vestitaskus.

Ester. Nüüd ütlesite te talle ometi, Dora, et teil laps on?

Dora. Ei, seda ei ütelnud ma talle, jumala pärast, mitte! Mis see temasse puutub? Aga see ju tema oma ei ole!

Ester. Hm...!

Dora. Kas armulisel proual midagi selle vastu on, kui ma täna õhtu pääle ärapesemise jälle välja lähen?... Ma tahaksin Hanseniiga oma vanemate juurde... nende juures on pidu.

Ester. Aga teie ütlesite ometi, et te Jesperseniiga kihlatud olete?...

Dora. Jaa - - e, aga see on ka ainult nii

umbes lahkumisepidu^{6.}, mis nad meile kahele
annavad, enne kui ma jälle Jespersenile
saan. - Kas on siis armulisel proual mi-
dagi selle vastu, et ma välja lähen... mis?
Ester. Ei, minge aga pääle...

Dora. Ah, härra tuleb!... (äras)

Ester (võtab ruttu rötme kimbu sööglaua
päält ja paneb ta akna pääle).

Paul (kõrge laulu ümiseses, eskojast, ühe pa-
kikese ja ühe roosikimbuga). Pere, naesek!
(hinnab lilled temale) Palun, sinu jaoks!

Ester. Tänan! Kas sa juba jälle lillesid
oled ostnud?... Mõtlen ometi, mille ei leia hõbe-
lusikaid kätte, Paul!

Paul. Jssand Jumal! Kas sa ikka veel
sellepärast hädaldad?

Ester. „Hädaldad“! - ja muidugi!... Neli
imeilusat hõbelusikat! - Mis sa arvad, kes
neid võiks võtnud olla?

Paul. Histi kui keegi, kellel neid vaja oli!...
(oma tuppa, kust ta kirjutuselaua päält midagi
otsib.)

Ester. Minu käewars walutab ikka veel...
ma ei saa aru, mis temaga on.

Paul. Ja oled ta vist küll une pääl ära
murdnud.

Ester. Ah—h! Sinu käest ei saa ka
ial ühtegi mõistlikku sõna kuulda!

Paul (naerdes). Ei, kõepoolest sina esiteles
sügaramat elementi meie abielus! — Kas
sa minu rötmeid ei ole näinud?

Ester. Ei...

Paul (jälle tuppa). Missüürast siis minu
naisekene teisi riideid selga ei ole pannud,
kuna ta teab, et tema mees selle pääle rötke
paneb?

Ester. Meil on pesupäew.

Paul. Palun, palun, põhjust küllalt!

Ester (näidates). Säl on ju sinu rötmed...

Paul. Ja, nüüd tuleb mulle meelde... Täna
väga! (Wõtab rötmed.) Kas meie ei hakka
wärsti sööma, naiseke? Minul on hundiälg!

Ester. Ja, palun, laud on kaetud... Mis selle
paki sees oli, mis sa kaasa toid?

Paul. Seda ma ei julge praegu ütelda...

Ester. Mis oled sa juba jälle ostnud? Sa
tead ju, meil ei ole raha üldiia!

Paul. Laksasapad...

Ester. Lakksaapad? 8.

Paul. Ja... Aga üsna odavad, üsna odavad!... Ma tahtsin ikka hirmus haamulega omale paar lakksaapaid saada, ja nüüd, kus mu raamat ilmunud, olvasin ma -- Waata neid: nad on imekenad! (Toob paki) (Toob lahti) Waata siin! Ja nõnda odavad... 18 krooni!

Ester. Jja, see on ju sinu raha.

Paul (Leiab ühe sedeli teise saapa seest). Mis sedel see on?... (Loeb). „Lakiest ei wastutata mitte.“... (Lõbusasti naerdes) Niisugune äraneetud ketim Kingsepast! Sellest ei lausunud ta mulle sõnagi! See on suurepäraline! „Lakiest ei wastutata mitte!“... Ja laki pärast ma nad ostsin -- haha!

Ester. Ja selle üle naerad sa?

Paul. Ja -- niisuguste väikeste ketimis-
tükki üle pean ma ikka naerma...
(Laabastega äras)

Ester. Mina wiiksin nad jälle tagasi!

Paul. Seda teeksid sa.

Ester. Wõi ta peaks nad mulle kuuetrist-
kümme eest jätma. Tä oleks pidanud seda enne

ütlemas.

Paul. Armsam, siis ei oleks ju asi ju lõbus-
olnud! Nüüd tahan ma ikka selle pääle mõ-
telda, igakord kui ma nad jalga panen.
Laki eest ei vastutata mitte.

Ester. Hm!... Kas sööme nüüd?

Paul (sisse). Ja...

Ester. Mõtle ometi, Paul, rätsepp Gludil siit
alt keldrist väeti eila haigemajas teine
jalg maha.

Paul. On sel aga õme!

Ester. Õme?

Paul. Ja; nüüd saab taju puujala.

Ester. Ja seda nimetad sa „õmeks“?

Paul. Ja - kõigesuurem soov minu dus on
alati olnud, puujalga saada!

Ester. Kas hakkame nüüd sööma?

Paul (naerdes). Häämelega! (Pakub temale
kätt; tema taganeb eest ära, Nad istuvad
teine teisele poole laua äärde.)

Ester. Mõtle ometi, Paul...

Paul. No, -pean ma juba jälle „mõtlemas“?

Ester. Ma pean ometi sinuga rääkima...

Paul. Ja, aga need on ikka niisugused

10.
gavad asjad, mis sa kõne alla võtad...
Kas sa siis kedagi ei tunne, kes suure
loosi oleks võitnud?

Ester (pakkudes). Palun... süüvorsti...

Paul. Täna (Häatleb laudas) See asi
siin tuletab mulle kangesti üksikuid
saarestikkusid suure või väikses oke-
anis meelde...! Sa oleksid võinud tõesti
natuke rohkem minn jaoks ohverdada
- täna, kus ma raba olen ja kodu soõn.

Ester. Meil on pesupäev...! Ja ma pean
majapidamise rahaga kokku hoidma,
kui sina kõik lakkasapad kokku
ostad!

Paul. Koik lakkasapad? Ma ostsin ainult
kaks tükki.

Ester. Dora kipsitab ju ka veel paar kartu-
lit... (Kõlistab)

Paul. Kartulid on hääd... See on toit, mille
kätte iirlased surevad.

Dora (astub sisse).

Ester. Kartulid.

Dora. Ji, sa armas Jumal, need unustasin
ma päris ära!... Jeesperson on rälgas!

Paul. Ei ole ruttu, Dora, ^{11.} meie võime neid
ju kohviks süüa! — Aga minu meelest oli,
möödaminnes ütelda, nagu oleks tema nimi
viimasel ajal Hansen olnud?

Ester (külmalt). Ja... aga nüüd on see jälle
Jespersen... See on päris hirmus, see kõhratus!

Paul. Ja, see on päris suurepäraliselt kurb!... Ei,
aga nüüd pane tähele, Ester, ajalehed on
juba minu raamatut maha kiskuma
hakanud... (Annab talle paar ajalehte.)

Ester (paneb nad ära). Täna!

Paul. Teie olete oieti üks uhke naine, väike
proua Abel... oma viisi.

Ester. Et sul häbi ei ole, niisuguseid raamatuid
kirjutada! Ja nad lähevad järjest hullemaks...

Paul. See on küll minu juures niisugune ise-
väärki haigus...

Ester. Et sa minust hoolitsid, seda ma ei
rõua... Aga et sul minu vanemate ees häbi
ei ole...!

Paul (piltide poole, mis kapi kohal ripuvad).
Kandke mulle andeks, teie sääl ülal!

Ester (tõuseb haavatult üles).

Paul (naturaalse väsimult). Armas, magus,

12.
väike, kallis Ester, mis peavad need iga
võsed, etendusid? ... Tule nüüd ja ole
mõistlik, kas kuulad? ... Sa pead natuke
väljast arm saada katsuma... See and
ükski teeb ju, et du väljakannatata on...
Ja sa tead ju, et ma sind armastan.

Ester. Mina armastan sind ka... aga
ma ei või sind sallida! ... Ja seda pean
ma sulle ütleva: mulle selgub ikka rohkem,
et meie oma elupaadetes nii väga
lahku läheme, et me ialgi kokku juhtuma
ei oleks pidanud!

Paul naerides. See oli ometi kind üks sõna!

(Natuke nookrides) Aga tüe tulite ju tagasi,
naiseke...

Ester. See ei ole minu süüd; minu vanemad
tahtsivad seda.

(Eskoja kell kõliseb.)

Paul. Su on muidugi Frida... Kas lepime
nüüd jälle tunniks ajaks ära?

Ester (pöörab temale selja).

(Helaleid eskojas.)

Paul (kuulab). Ei, see on ju...! Ja, Jumala
est, see on ju - Harrikatuse ühes naesega!

On need vämmaks ometi jälle teed siia ülesse
leidnud! (Kätt välja sirutades) Ester...!

Ester (ära). Ei...!

Paul (lähel istekotta, tuleb kohe jälle tagasi
sisse ühes Gerhard Kõningi ja proua Kõningi-
giga.)

Kõning (otsekohes Esteri kallale tormates).

Kas tie ei ole mitte uhke selle päale, et teil
niisugune mees on, armuline proua? - Tere! -

Mis raamatut ta nüüd jälle kirjutanud on!

Suurepäraline! Järestamisewääriline! Hulle-
pööra! Aga ta lähel veel korra mõneks
ajaks wõngimajasse!

Paul. Gerhard! ära räägi minu naesele minu
raamatutest; tema ei loe neid mitte.

Kõning. Lora! Naesterahwad on ju küll kõik
kokku enam ehk vähem hullud, aga...

Ester (külmalt). Ei, asjalugu on täiupoolest
rõnda, härra Kõning!

Kõning. See naene on waimuhaige, Line.

Pr. Kõning. Aga Gerhard!

Paul. Ahmas Ester, need kaks loomuwastast
inimest on üheksa aastat aega abielus,
ja nad ei ole kõige selle aja sees mitte tummiks

ajaksigi üksteisest lahkunud.^{14.}

Ester. Sa oled seda mulle juba jutustanud.

Honing. See on line pärast. Timal on
kohe hingamisraskusi, kui ma mitte
tema kõrval ei istu...! See on ju ometi
suurepäraline tuba, Paul!

Paul. Ja, kas ole? Kas teie ei tahaks
tema sees paar pala einet süüa? Meie
töödrukul pidada, nagu rahvas räägib,
paar praetud kartulit olema...

Ester. Minu mees on nõnda naljakas...

Pr. Honing. Täna, meie söime parajasti

Paul. Täna kohvi!

Honing. Mina vihkkan kohvi!

Paul. Sio kuradi pärast üks sigar!

Honing. Ja, tänan!

Paul. Õnna tuppas.

Honing. Waata õige seda tuba, line.

Pr. Honing. Ja, ta on päenike...

Honing. Aga kes sio need kaks wanapoo-
list gorillat on, keda te sima olete
üle riputanud? Need ei ehi, Jumalast,
mitte tuba!

Paul. peab ruttu nina nuuskama.

Ester. Need on minu vanemad, härra Koning...

Koning. Jumal olgu sulle armuline!... Ja, ma arvan muidugi... Wabandage!

Ester. O, palun, palun! - Aga sa tahaksid küll oma sõpradega häameelega natuke üksi olla, Paul... Minul on pesupaew, proua Koning, siis teate ju... (ära kabinetti, paneb ukse oma järel kinni)

Koning (natuke kohmetult). Arvad sa, et ta haawatud on?

Pr. Koning. Lina oleb ka liiga otsekohene, Gerhard...!

Koning. Ja, seda olen ma küll...

Paul. Rumalus, armsad sõbrad, minu naene on süüdi. Tema on "sügas hing."

Dora (sisse, lauda ära kraamima).

Paul. Ei, stopp... Frida tuleb igatahes veel.

Koning. On sul veel teisi naisterahvaid majas?

Dora (naeru kohistades ära).

Paul. Ja, ja keegi, kes sulle saab meeldima.

Koning. Ei usu... minul on liigest küll!

(Käelikutusega kabinetti poole) Kas tema enam tagasi ei tule?

Paul. Ei, tema ei armaasta waba lõbusust...

Ta jooksis kord juba minu juurest ära,
sest et ma liiga kõvasti naersin.

Honing. Ja, ma olen sellest kuulnud...
Ja sina toid ta tagasi õrnade liigu-
tustega?

Paul (naeldes). Ei, armas sõber! Ta
kõbas ise tagasi ja palus andeks.

Honing. Toinu sulle sõna est.

Pr. Honing. Mis lollusi teie räägite?

Honing. Waiki, naene, meeste kogudu-
ses!

Pr. Honing (tema põske silitades). Ja,
sina oled mul mehelik suurus!

Honing. Tagane minust!

Pr. Honing. Kas näete, kuidas ta pu-
naseko lähes, Paul Abel? Seda teeb ta ikka,
kui ma teda kallistan.

Honing. Sinu pärast punastan ma...
sest et sa oma tungidele tõnet teha ei
jõua. — Aga ütle mulle õige, Paul, — sest
see huvitab mind jumala sest — kust sa
ta vieti leidsid, oma kalliskivi sääl
sees? — Oma teemandi leidsin mina
ihes kantsusaalis!

Paul. Mina liidsin oma ühe perekonna palli
pääl nende piltide juures sääl ülesal.

Pr. Hõning (kiivalt). Ja, abielus sobitatakse
ju siitsmendas taewas.

Hõning (naerab hääs tüjus). Waata emeti!
Pime kana leiab ka tera!

Paul. Teie ei ole mitte sügaw' küllalt, proua
Hõning. - Ja, ma olin Esteri wemaga wäljas
Rudersholmis kammerherra proua Klüveri
juures tuttawaks saanud, kus ta metsaasjan-
dust õppimas oli, kuna mina kui kodukoo-
liõpetaja nüüd arasurnud poega õpetasin...

Minu naesewenda ei ole sa küll kunagi
näinud, Gerhard? Tä on suurepäraline!

Hullupoora! Tä tuleb wist warsti... Ja tema
kutsus mind oma wanemate juurde palli
pääle, ja sääl... Ester on ju imekena!

Hõning. Tä on sarnadust kowaks kudetud
munaga!

Paul. Ja, ta on natuke kodune...

Hõning. Nad on kolewad, kui nad, kodused
on!

Paul. Aga sa peaksid teda nägema, kui ta
ainult oma juukseid otsa päält tahaks

ära Kamnida!... 18. Eks, proua Koning?

Pr. Koning. Ja, tal on mearmas näske!

Koning. Jamma waatan juba enam hingeliste omaduste pääle...

Pr. Koning (naeratahes). Tänan!

Paul. Mina olin temast päris hullupöõra wainustatud....

Koning. Ja, sa said hawilikult ikka kobe palawiku... Arwame õige järle: esiti oli see Martha, siis oli Fernanda, siis oli Othella... kõik lõbusad nimed, a' pääle!...

"Kuldjookseline Othella"?... Ma olen linele kõik sinu lood juba ära jutustanud, sul ei ole siis järjelikult tarwis minu jalgu sõtkuda!... Hga mis on temast saanud, sinu Othellast? Kas ta ei olnud alguses ka midagi wäljas Kammerhärä proua juures?

Paul. Ja, ta õppis sääl majapidamist.

Koning. Tii olite aga ilus putuka-kogu! Kas sul ei olnud ka mitte niusugune wäike armastuslooke armulise prouaga?

Pr. Koning (wõtab tema ümber kimmi). Niind iätad sa aas järle. Oerhard!

Koning. Paul, võta ta ära minu küljest!

Pr. Koning. Aga nüüd ei taha meie enam teie „noesterahvaste“ üle rääkida. Nüüd tahame natuke Pauli raamatut üle rääkida... ja siis tahame koju minna ja joonistada.

Koning. Tä uhhustab nõnda, sest et ta oma närvuste kirjandisemustritega enam tunib kui mina! Oma genialsete joonistustega!

Pr. Koning. Sul oleks ju ainult vaja see joonistamisepetaja koht vastu võtta, mida sulle kooli poolt pakuti.

Koning. Mitte ialgi! Arvad sa, ma tahan kohta saada?

Pr. Koning. Töö tõstab mehe väärtust, lead, Gerhardikene...

Koning. Tõttus! Kui ma juba selle päale mõtlen — — üles tõusta ja kooli minema, võikib kummasgi taskus! — Ma võtaksin esimesel tunnil rotikihviti sisse!

Pr. Koning. See oleks ju niisugune õnn, kui meil midagi kindlat oleks, nüüd, kus lapsed suuremaks kasvavad.

Koning. Ja ja mõtle siis, kui ma oma koolieestseisja üles joonistaksin ja pilkelehesse

toimetaksin! - Aga räägime nüüd Pauli raamatust. See on palju huvitavam.

Paul. Ja, mis te ütlete tema kohta?

Koning. Armas sõber, mul on kahju, et ma seda ütleva pean, aga see kõik ei pääse sa ilma kohati ärakukkumise-
seta!

Paul (naerdes). Totrus! Minu raamat on kõigesügaramas mõttes kõlbline. Ma näitan ju inimesi nagu nad on...

Koning. Ja, aga selle järel ei küsi inimesed mitte põsmugi! Küsi minu taskukäest!

Pr. Koning. Ei, ma pean küll ütleva, Paul Abel, et...

Koning. Tääl, kuuled sa, juba häälekõlast...!

Paul. Ja, agamina tahan korra neile seda näidata!

Koning. See on õige! Ja saja aasta pärast, armas Paul, kui sa surnud ja kahjuta oled, siis soovitatakse sind koolides tarvitamiseks ja leuitõrjuskutele antakse kirikus-sinu raamat kätte. Peadainult kannatama.

Paul. Koh, ma teen selle poolest mis hoim!

(Kõõni viija ukse on viimaste lausete ajal
tasa lakki tehtud ja Friedrich Hamann
on sisse libisenud. Ta on naeselik noor mees,
nature ärakulunud ülikonnas.)

Konik (näeb teda). Koigerägavam Rembrandt!
Mis lukas see siis on?

Friedrich. Tere, Paul. — — Matulin taga-
trupist üles. —

Paul. Tere, armas Frida. — — sind näen ma
ikka häämelega.

Konik. On see see daame, kedasa ootasid?

Paul. Ja, see on minu naeseõde Frida!

(Tõmbab Friedrichi tema vastupanemisest
hoolimata enami ette.) Ma pean sind ometi
isitelema! — Minu sõbrad, Gerhard Koning
ja proua —

Friedrich (kohmetult). Tere —

Koning (sigavamast südamepõhjast). Kuulge
õige, teid tahaksin ma, Jumala est, kui
naisnäitlejat joonistada! Mis, line?

Pr. Koning (sõbralikult Friedrichile). Ärge
tema lobisemist tähele pange, härra Ha-
mann. —

Paul. Frida, kas tahad süüa?

22.

Friedrich. Jaa, tänan... aga sul on ju
võivad...

Honing. Kas tui söömise juures matsu-
tate?

Friedrich. Täewas, ei...

Honing. Siis sööge aga pääle!

Paul. Ja ei taha vast süüa?

Friedrich (lõuna juurde minnes). Täewas,
ja!...

Pr. Honing. Jstuge ja sööge, härra Hamann,
ja laske kuitel lobiseda.

Friedrich (istub).

Pr. Honing (pakub talle söökisid).

Honing (Paulile). Tä on suurepäraline!

Paul. Ja, suurepäraline, eks ole? Tema
on Hamannide perekomas inimline ollus.
Mina armastan teda!

Friedrich. Tänan, armuline prona, kui
kenat tui poolt... (Lõob. Ohkab sügavalt).

Paul. Mis siis lakti on, Frida?

Friedrich. Midagi — või vähemalt nü
hästi kui midagi. Kus minu öde on?

Honing (Kabineti ukse poole näidates).

Tema jahutab seal oma jonnid.

Friedrich. Juba jälle?... Ah ja, ei käida
alati rooside pääl!

Paul. Fluudas lõks kohaga Loris?

Friedrich. Ja, sellega lähel lugu ikka nii
imelikult; kui ma neile härradele kirjui-
tan, siis on nad kõik kobe wainustatud
ja paluwad, et ma emast esitelen... Aga
kui nad mind siis näwad... Ma oleksin
luuletajaks pidanud hakkama...

Koning. Tä on unukartust ärataw!

Pr. Koning. Lõõge, härra Hamann!

Friedrich. Tänan, tänan... Ja, naesterah-
waste juures on mul ikka õnne olnud! -
Ma rääkisin täna Walborgiga, Paul.

Paul. Noh, mis ta hääd ütles?

Friedrich. Tema ema, raisk, on kahjuks
jälle wõrdist wäljas, ja ahwardab täiesti
terweks saada... (Pr. Koningi poole.)

Walborg on midagi selles armast, nagu
minu peunt, aga tema ema on meie
ühenduse wastu.

Paul. Ja, ja Walborg on selle juures veel
riikas.

Friedrich. Wäga, ja! - Aga tema ema, see

24.
tuge nõid, va hib sääl, kui kõige pärija
Pr. Koning. Nõnda ei räägita mitte oma
pruudi ema üle, härra Hamann.

Friedrich. Ja, Jumala eest, kui teadatumed!
Walborg Schwanenschild on minu pruudi
nimi.

Pr. Koning. Imekena nimi!

Friedrich. Ja, armastus, proua Koning,
vastastikune armastus...! ja südame kõia-
Duo!

Pr. Koning (naturkene segaselt). Muidugi...
(Pakkudes) Palun... heeringat?

Friedrich (rotab). Täna... Teil särab
häädus silmadest!

Koning (Paulile). Tä on Unikum! Waata
ometi linet, see on temast päris ära!

Friedrich (proua Koningile). Armastate
teie oma meest?

Pr. Koning. Muidugi...

Friedrich. Ja, sest mitte kõik naased ei
armasta oma mehi... mis?

Pr. Koning. Kõhjuks.

Friedrich (kellel viimastelausete ajal
mõtted nature laiali on olnud ja kes

silmapilku oodanud on, ^{25.} kunas Paul temale
selja kääneb, teeb proua Koningile saladus-
lisi märkusi, et ta vaikis; võtab selle
järel ruttu paar hõbelusikat taskust
ja paneb nad lona pääle). Wanduge mulle,
et te vaikite! Ma olin hiljuti täitsa ilma
ülespidamise võimalusest....

Pr. Koning (ei tea edasi ega tagasi).

Koning (kes Friedrichi manöörit näinud
on, Paulile). Waata, waata! - Waras-
tob ta ka?

Paul. Ja, ma arvasin juba, et temasee
on! - Ei, ta võtab ainult „laenuks“ -

Koning. Tä on hull! - Kui smeti liinid nii
sugune vend oleks!

Ester (Kabinetist sisses ruttu cestroja ukse
juure). Minu vanemad on siin; here,
Friedrich! (ära)

Friedrich (tõuseb närviliselt lona juurest
üles).

Pr. Koning. Niind läheme meie, Gerhard!

Koning. Mitte mõtetgi! (Piltide pääle
kapi kohal näidates). Ümm pean ma
nüd elawalt oma es nägema!

26.
Paul. Ja muidugi jäate teie! Nad on
tõesti näginise waart.

Honing. Warastab ta tõesti, sinu
naesewend? - Ja pead tema kord meie
juurde koasa tooma.

(Ester arwenõunniku Hamanni ja
proua Hamanniga sisse. Friedrich on
Pauli tuppä hiilinud ja ukse oma taga
kiinni pannud. Hamann ja proua tere-
tawad tagasihoidlikult.)

Paul (siteledes). Pilkejoonistaja, härra
Gerhard Honing ja proua. - gorillad. -
Ja, teie olete küll ülewel ministeriu-
mis tihti südamest naerinud Honingi
joonistuste üle, äiapapa?

Nõunnik. Ei, ma ei mäleta mitte...

Pr. Hamann. Mina olen neid näinud
ja leian, nad on wabel wäga nalja-
kad...

Honing (wastab kumardusega).

Pr. Honing (kõrwale). Tule nüüd, Gerhard!

Honing. Meie peame ometi midagi istle-
ma, lina... (Ettu) Luurepäraline wai-
mees on teil, härra nõunnik; mis raa =

matuid see kirjutas!

Paul (lõbusas tujus).

õster (vaatab vihasele tema poole).

Nõunik. Minu väimees käib omia teesid. . . .

Kuning. Ja, eks ole, imetore!

Pr. Hamann (naeratades). Minu mehe arvamise järel ei ole need just mitte õiged teed, härra Kuning.

Kuning. Uued teed on ikka õiged teed.

Nõunik. Ja, kui nad vanaks saavad ja oma väärtust on näidanud.

Paul (kõrvale, Kuningile). Tungi kallale nagu Napoleon!

Kuning (ägedalt). Ei, siis just ei kõlba nad enam kuhugi, härra nõunik! sest siis peab teisi uusi leidma.

Nõunik. Ja kõik vana visatakse jälle ahju.

Kuning. Ei, see riputatakse kuhugi museumi üles ja nimetatakse „ajalooks“.

Pr. Kuning (hõmbab teda kävarrest).

Kuning. Lase olla, lina! Meie oleme siin vaimurikkad!

28.
Paul (silmi pilgutades). Kui meie naised
meie vanameelse ministeriumi saame,
millest nii palju juttu on, äiapapa —
siis peate omegi isegi teie, kui seaduse-
tunn ametnik —

Pr. Hamann. Teil on täiesti õigus, Paul:
ametnikul peavad valitsuse raated
olema; see on otse tema kohus!

Nõunik (ühe tooli taha põgenedes). Armas
Paul... ja kas sina, armas Marie...

Pr. Hamann. Mitte toolide taha, Thomas;
sa ei ole mitte oma kaardi sõprade keskel.

Nõunik (tooli juurest ära). Armas Paul,
vanameelset valitsust, millest nii palju
juttu on, ei saa meie mitte, ialgi mitte!
Selles on vanameelsed ollused meie maal
liiga kindlasti sisse juurdunud!

Pr. Hamann (mõlemad unustavad järk-
järgult teiste sõäloleku ära). Kes teab?

Nõunik. Ja kui meie tema saaksime
Marie, siis lahkuksin mina seltsamal
päeval teenistusest, et sa seda tead! —
Meie maal on veel kindlaid iseloomusid!

Pr. Hamann. Ja kas tead, mis sa minu

arvamise järele tegema peaksid, Thomas:
Nõunik. Ei...

Pr. Hamann. Ja peaksid juba nüüd mõnda
vabameelset ajalehte tellima, et sinast
sisukorraga tutvustada

Nõunik. Min!

Pr. Hamann. Sinu vend Mathias tahab
tellida.

Nõunik. Ja, Mathias...!

Pr. Hamann. Tema on kümme kord mõistli-
kum kui sina!

Nõunik. Tema ei ole ka naesemees!

Pr. Hamann. Ei!

Nõunik. Ei! - Kas sa ei arva, kas, et ma
paar tulipunast pürsa jalga peaksin
kõmbama?

Pr. Hamann. Muidugi, kui sa arvad, et
nad sulle sünnivad! (Lähevad teine teisele
poole lahkse. Waheag.)

Pr. Koning (Kõrwale). Lähme nüüd, Gerhard.

Koning. Kas see ei ole suurepärase, mis-
me siin kuulda saime?

Pr. Koning. Ei, tule nüüd... (Estherile) Juma-
laga, proua Abel... Kas meie ei näe teid

mitte varsti?

Ester (külmalt). Täna...

Floring (Paulile, kes teda ja tema prouat ettekotta saadab). Muuskartust ärataw perekond on sul aga! Kas sa ei ole mitte rõõmus?

Paul. Ja, hullupööra' rõõmus! (ära. Waheleg. Härra ja proua Hamann wahivad vihasele üksteise pääle köördi.)

Pr. Hamann. Ja olid nii sõnakehv, väike Ester... oli see siiski väga viisakas sinu rõõvaste vastu?

Ester. Need olivad Pauli rõõvad.

Pr. Hamann. Sinu mehe sõbrad on ka sinu oma sõbrad...! Ja siis oled sa ju veel hommikukleidis...?

Ester. Meil on pesupäev...

Pr. Hamann. Mina sinu asemel, armas Ester, paneksin enam rõhku oma wälimuse pääle... esimestel aastatel.

Ester. Sellest ei hooli, Jumal teab, mitte ükski hing, kuidas ma wälja näen!

Nõunik (ette astudes). Meie lootsime Friedrichi teie juurest leida, tütre...

31.
Öster. Tä oli ka silmapilgu cest siin... ja
siin on kama kübar ja kepp.

Nõunnik. Ah, ole nii hää ja otsi ta üles.

Öster (ära kabinetti).

(Härra ja proua Hamann rahivad vaikides
kõrdis üksteise pääle.)

Nõunnik. Paulil ei ole hää mõju Friedrichi
pääle...

Pr. Hamann. Kellelgi ei ole mõju Friedrichi
pääle.

Nõunnik. Muidugi, Paulil on! (Wabeerg)
dieti hinnus tuba, see siin!

Pr. Hamann. Mina leian, et ta algupa-
raline ja maitsevikas on!

Nõunnik. See on ka küll sinu „wabameel-
suse“ järeldus — aga meid on ta ometi
seina pääle jätnud, Österi sündimisepäewast
saadik...

Pr. Hamann. Meie ei sünni siia, seda
ütlesin ma kohe.

Nõunnik. Aga ta on meid ometi seinä
pääle jätnud, ütlesin ma!

Pr. Hamann. Aga kindlasti väga vastu-
melt. Ja mina pean talle õigust andma!

32.
Nõunisk. Aga meie ripume siin, see on kindel!

Pr. Hamann (tema pääle kirjako saades).

Kuidas sinu lips jälle seisab...! (Tõmbab tema lippi lahti ja köidab ta uuesti)

Ester (tuleb Pauli toast sisse).

Friedrich (noorus pääga tema taga).

Nõunisk. Pojuse, miks sa unust ära peidad oma vanemate eest?

Friedrich (poniseb midagi).

Pr. Hamann. Tõhin ma sind müüd paluda, Thomas, et sa järel mõtled, enne kui sa räägid... ja mitte toolide taha!

Nõunisk (Friedrichile). Täna hommiku on kahekümmend krooni minu kirjutaselaualt ära kadunud...

Ester. Aga Friedrich...

Pr. Hamann. Jümal, kui jäme sa oled, Thomas! See ei ole ju veel sugugi kindel, et tema see oli... Kas sa võtsid rahest selle raha, mu poeg?

Friedrich. Ja...

Nõunisk. Tä tunnistab üles, sääl kuuled sa!

Pr. Hamann. Ja, õiglane oli ka see

Nõunik. Oleks ilusam olnud, kui sa seda minu käest palunud oleksid, mu poeg...

Friedrich. Siis ei oleks ma seda raha saanud... Ja minul oli teda vaja...

Nõunik. Ja mis jaoks oli teda sul vaja, kui ma küsida tohin?

Pr. Hamann. Ära ruttu ütle, Thomas...!

Friedrich (väikse värvituse järel, näitab laua peale). Nende lusikate jaoks siäl...

Öster. Lusikate jaoks!... Kas sina nad olid ära võtnud?

Friedrich. Sa näed ju, et ma nad sulle tagasi toon...

Öster. Ja sina, kes sa alati tõendad, et sa Pauli vastu nii hästi olla!

Friedrich. Sellepärast lunastasin ma ju nad ka välja.

Pr. Hamann. Ja, Friedrich on valmis tulest läbi mineva, kui ta kedagi hoiab!

Nõunik. Oma isa õhukese rahakoti kalla-le kippuda, et...

Friedrich. Mulle on Paul armsam...

34
Nõmmik (Prouale). Tääl kuulid sa,
Paul rikub ta oma hullude raadete
ära.

Friedrich. Paul...! Kõige peenem, kõige
parem ja kõige toreدام inimene! Kinnu
kene inimene, kes minust aru saab!

Paul (eskojast sisse, kivi käes). Mulle
näitab, sa võtad minu nime ilmaasja-
ta suhu, Fridake...

Ester. Ja „sinu kuulid at nime“!

Pr. Hamann. Friedrich häa süda sundis
teda seda tegema.

Nõmmik. „Häa süda“! Tõtus! - Palun
ise otsustada, armas väimees: Friedrich
on täna hommiku kakskümnekrooni-
lise summa, mis minu kirjutuselana
pääl oli, ära võtnud, et kõbasju välja
lunastada, mis ta Esteri ütelse järel
siit majast ära olla võtnud.

Paul (lõbusalt). Ammamammal on
õigus: Friedrich oli ikka inimene
olnud, kellel südant on.

Ester. Proab nüüd ka see asi sinu ha-
riliku kergemeelsusega ära viendatama?

Paul. Nimeta seda: ^{35.} suuremeelsuseks!

Nõunrik. Sinul ei ole mitte põrnugi
autosidust, väimees!

Paul. Meie ütleme üksteisele, teie.

Nõunrik. Mis sa ütled?

Paul. Meie ütleme üksteisele, teie, ütlen
ma.

Nõunrik. Ja, see on ka üks sinu wa-
kamusestest, ülesleidustest, et oma
kõige lähimatele sugulastele enam
sina ütelda ei või!

Pr. Hamann. Friedrichaga peab hääga
läbi saada katsuna, siis saab tema-
ga kõige kaugemale.

Paul (alguses-lõbusalt). Üsna õige,
ännamamma - ja Friedrich on
lihtsalt, muinasjutt Hamannite pere-
komas. Ei oleks mul teda mitte, siis
ei jõuaks ma seda sugugi ära kamma-
tada, teiega abielus olla. Friedrich on
inimene, sellepärast armastan ma teda.
Teie teised ei ole muid midagi, kui „cla-
wad pildid“!

Friedrich. Ka mina armastan sind, Paul!

36.
Lina oled ainukene. ...

Paul (naurdes). Ja, tänan, tänan, Fri-
da... Ja tänu lusikate eest! Kui sul
jälle natuke raha on, palun, võta aga!

Nõunrik. Tüie rikute meil poisi põhjani
ära, Paul!

Paul. Seda teen ma. Nõndasamuti na-
gu tüie, äiapapa, minul õsteri olete
ära rikkunud!

Pr. Hamann (rahustades). Na, na, Pau-
like...

Paul. Ja, ma lähen nüüd, — ma sain
sin kirja, mille pääle ma vastama
pean... (Humaridab) Wabandage, et
ma silmapilguks tõsiseks hakkasin
minema; seda ei pea ial enam ette
tulema. (ära oma tuppa)

(Wabeareg.)

Friedrich võtab vaikselt kübara ja
epi).

Nõunrik. Suku sa tahad minna?

Friedrich. Kui minu ainukene sõber
omast armsamast toast ära artakse,
süis ei jää mul üle kui minna.

Nõunrik. Sa jääd siia!

Friedrich. Jumalaga... (Stumardab nagu enne Paul. ära läbi köögi.)

Pr. Hamann. Female ütled sa ometi sina, nii palju kui ma tean; aga aitab see sulle midagi? (Wahraeg.) Noh, nüüd võime me küll ka ära marssida... Estereil on ju pesupäew.

Nõunrik (Esterele, kes külmalt ja kangelt seismud on). Ütle õige, tütreke, on Paul ka halb sinu vastu?

Estere. Halb... ei... Tema istub oma toas ja kirjutab ja mina istun oma ja tunnen igavust...

Nõunrik. Soo-e?... Ja aga, kui te sööte?

Estere. Siis tülitseme me.

Nõunrik. Seda teavad ju kõik inimesed, aga...

Estere. Ja siis ostab ta lakksoapaid... ja mil ulatab raba waevalt majapidamiseks! Ja siis seab ta niisuguse toa sisse ja ostab mööblid ja lillesid... ja minul, minul on nii hirmus hädasti

38.
valget siidiblusit oma musta kleidi
jooksu raja...! Ja nüüd olen ma ka
teada saanud, et ta... (peatab)

Pr. Hamann. Mis sa oled teada saanud
õster (välja pahvatades), Oh ei oleks me
ometi ial ükssteisega abielusse astunud!
Meie ei siimi mitte sugugi kokku. Femal
ei ole mitte põnnugi tõsidust; ja mina,
minul on nii sügav hing ja ma kannan
eneses niipalju armastust... aga selle
üle naerab ta sinult...

Nõunnik. Ja, mis ma omal ajal ütles
sin; aga sinu armastus...

Pr. Hamann. Kuid sa arvad, Thomas,
et sel otstarbet on, kahele noorele in-
imesele ära keelata ükssteist...

Õster. Ei, oleksite teie mulle seda ära
keelanud, siis oleksin ma teda alles õieti
saada tahtnud. — Aga teie ei oleks
minu mitte sundima pidanud, tema
juurde tagasi minema, kui ma mine-
val aastal...

Pr. Hamann. Armastus õster, oma meest
ei jäeta mitte sel viisil maha! — Ja

näed oneti, kuidas sinu isa ja mina
üheskoos vastu olime pidanud; see
oleks pidanud sulle uskujaks olema...
Tega peab õppima üksteist täiendada
ja kokku sundima, et täielik kokku-
kõla tõusta võiks... ae... ae...! (Ees-
koja kull kõliseb.) Ah, jumalale tänu,
sääb tuleb keegi!

Hooliestseisja Hamann (ruttu sisse).

Pr. Hamann (rõõmsalt temale vastu).

Kas sina oled, Mathias?

Hooliestseisja (sundleb tema kätt). Ma
ei tule kahjaks mitte röömustava
asja pärast, vennaenaene...

Pr. Hamann. Mitte röömustava asja
pärast...?

Bestseisja. Ei...

Pr. Hamann. Mis on juhtunud?

Bestseisja. Ja, kahjaks...

Nõunik (tähelepanemist äratavalt).

Tere, Mathias!

Bestseisja. Tere, tere, Thomas! - Tere,

Ester! Kas Paul kodus on?

Ester. Mis on Pauliga?

40.

Bestseisja. See on, armas Ester, et mina
nii kahju kui mul ka on, enmast sun-
nitud näen, teda tema koha päält
koolis-lahti laskma... vähemalt esi-
algselt.

Pr. Hamann. Lahti laskma? Ja mis-
pärast? Lapsed on ju nii rahul tema
ga?

Nõunnik. Lahti laskma?... Sellest
ei või juttugi olla... see toob mulle
ministeriumis kahju... ja et ma ome-
ti varsti oma kolmekümne viie aasta tenuis-
tusepäeva pühitsema saan...!

Ester. On see selle raamatu pärast, mis-
ta avaldas?

Bestseisja. Kahjuks on see selle raama-
tu pärast, jaa...

Pr. Hamann. Aga mis on siis sündinud,
Mathias? Raamat üksi ei või ometi
Paul (oma koha vorse pääl). Tere, härra
rektor! Ma tundsin teid hääldest üra.
See noorusväärne lugu on juhtunud, ära
mamanna, et minna vastu kohtulise
kaubtus on tõstetud, kolbluse vastaste

41.
Kivatsõide laialilaotamise^{41.} pärast...
Kõijas anti seda mulle praegu teada
Nõuniks. Hõhtulik koebtus! Minu
väimehe vastu!

Paul (lõbusalt). Ja, kas see ei ole häbe-
mata?

Ester. Ja selle üle naerad sa?

Paul. Ja, armas Ester, nii väikeses, hallis
maakses, kui meie siin, kus vihmavari
sunduslik leeringitus on, mis noorele
soole dusse kaasa antakse, peab ometi
tõepoolest ka kõige väiksema päikse-
kiire üle rõõmustama.

Ester. Päiksekiire üle...?! Siäl te kuu-
lete niisid!

Nõuniks. Nimetad sa... nimitate teie
seda päiksekiireks, kui teid trellide taha
pistetakse?

Paul. Ja, vaimliselt vaadates! See on
ikkagi vaheldus.

Nõuniks. Ja sa ei mõtle sugugi selle häbi
ja teotuse peales, mis sa meie perekonna
le kaela saadad?

Paul. Mitte põrmugi!

42.
Pr. Hamann (rahustades). No, no, ar-
mas Paul!...

Nõunnik. Õster, tütreke, ma loodan
sa tead, mis sul teha on?

Pr. Hamann. Kas sa hulluks oled läi-
nud, Thomas? Kas sa tahad oma
tütarit sundida, et ta...

Õster (isale kaela lümates). Mina lähen
sinuga!... Mina ei jää mitte tundi
kaugem sellesse majasse!...

Õestseisja ja pr. Hamann (tahavad rää-
kida).

Nõunnik (ühe tooli taga). Wait!... Mi-
nu tütrel on õigus!... Tema ja Paul
ei või mitte kaugem ühte jääda! Minul
kui kuninglikul ametnikul ei või
väimnest olla, kellel avaliku arvamise
es-kõbimõrk pääle on rajutatud!...

Paul (rahulikult). Mina olen härra
nõunnikuga täiesti ühes nõus.

Õster (tema poole). Paul, sina oled - ?

Paul. Jseenesest mõista! Mina ei või
ameti seda vastutust enese pääle võtta,
et ma sind ja sinu, kuninglikku isa

ühes wõlla alla wean.^{72.}

Ester (wõlitsust kaotades). On see tema pärast, selle teise pärast?

Paul. Missuguse teise?

Ester. See, kelle need kirjad on...! „Kuldjunkseline!”

Paul (nawatades). Lo, teie nubite siis minu wäsaõhtlised, wäike proua Abel?

Ester. Teda tahad sa... sellepärast tahad sa minust lahti saada!

Paul. Ma pean sinu tähelepanemist selle päiale juhtima, armas Ester, et sina minu le oled üles ütelnud!

Ester. Ja mina ei taha teile tõesti enam kaudu teie pääl es olla!

Nõuniks. Nõnda oli õige, tütreke!... Sul on iseloomu nagu sinu isal!

Ester (Pauli ligi astudes). Ja ei näe mind ial enam!... mitte ial! (ära uskotta)

Paul (kumardab).

Nõuniks. Ma luban inesele lähemastel päewadel oma advokadi teie juurde saata, härra Abel! (ära uskotta)

Paul (kumardab).

Pr. Hamann (⁴⁴se zaselt). Wabandage,
Paul... Tule, Mathias, need kaks
poolnarru inimest!... (ära estsisja
ga.)

Paul (kumardab kolmandat korda ja
langeb siis nardes tooli pääle). Mis
jumalad lahutanud on, ei pea inimene
mitte ühendama!

(Besriin.)

Teine raatus.

Paul Abeli poissõime korter. - Tootuba. -
 Tagasinas uus Pauli magamisetuppaja
 ukotta - Paremal pool kaks akent,
 nende vahel klaver. - Keset tuba liiva-
 tud, wiltu klaveries, pehme sohwa. - Pa-
 hemal pool, es, Pauli kirjutuselaud esi-
 mesest raatusest; tagapool uus leseproua
 Fruelsen korterisse. - Päälelõunane aeg.
 - Paul ja lesk ajawad juttu.

Paul. Ja niisugune õnn, et minu toad
 siin parajasti tubjad seisivad...

Lesk. See oli otse nagu oleksin ma seda
 aimanud, härra Abel... Jäimesed ei ole
 ju tänapäew mitte häämlelega kanda
 koos.

Paul. Ei, see ei ole mitte kerge, korraga
 nii hirmus põhjalikult naesemees olla.

Lesk. Ometi on palju, kes abielu sisse
 usuvad, härra Abel...

Paul. On ka palju, kes Muhamedi sisse
 usuvad, proua Fruelsen.

46.

Lesk. Ja... Jassand Jumal oli nii armu-
line ja rõõttis Truelsenile oma juurde, en-
ne kui asi temaga liiga kirjaks läks,
ja andis mulle tema kinnituse summa.

Paul. Ja vabaduse, Kuldse, särava va-
haduse... Ja siis kinnituse summa kui
vanuks saad!

Lesk. Tjaa... Aga selle vabadusega
on ometi imelik lugu, - ta rõhub nagu
inimest, kui ta kaes on, ja siis igatses
selle järele, et jälle koidetud olla... Härra
Abelil ei ole ometi nõuu jälle mõneks
ajaks temaga tegemist tegema hakata,
peili lustigiga? Ma nägin teda eila
siin ümber käinud.

Paul. Ei, Jumal kaitsku ja hoidku
mind, armas Truelsen, ma olin pürgeli-
rõõmus, kui ma tust lahti sain!... Aga
kuidas näeb ta nüüd välja?

Lesk. Ja, kuidas niisugused välja näevad,
härra Abel... Sõul ei ole ju juurste pä-
rast muud midagi näha. (Beskoja kell
Kölisch) Kölistatakse...! (ära - Ruttn
jälle sisse) Köigewägewam, see on üks

47.
limmaraht, kes teiega rääkida tahab!
Mis te arvate, kas see on raamatupärast?

Paul. Väga võimalik.

Lesk. Pean ma ütlima, teid ei ole mitte
kodus?

Paul. Ei, laske ta aga sisse!

Lesk (irise pääl). Palun...

Limmaraht. Wabandage, härra Paul Abel...

Paul. Ja muidugi... kuu teenus.

Lesk (ära oma korterisse).

Limmaraht. Mul on üks kiri härra Abelile,
härra assessor Rõbje poolt...

Paul (võtab kirja tänan...). Kas peate
vastust ootama?

Limmaraht. Ja, härra assessor ütles, ma
pidada teadmist tooma, kui ma härraga
kokku saada.

Paul (teeb kirja lahti ja loeb)... See on
oneti enam kui liig! - Ütlege härra
Rõbjele, ma tulen... ja lasen terwitada
ja tänada...

Limmaraht. Peab sündima... Jumaluga!

(ära)

Paul (jälle kirja lugedes) naerdes). Müüd

48.
läheb ta aga täepoolest juba peasegu
liiga muinslooliseks, see Frida...! (Häiled
uskogas. Lesk sisse Gerhard Kloniki ja
prouaga. Gerhardil on rulli käänatud
kartong kaenla all.)

Koning. Oli ta siin, et sind kimmi võtta,
see rahvavaenlane, väljas?

Paul. Ei, veel mitte... Tere väike proua
Line! (Võtab tema ümbert kimmi.)

Koning (lahutab neid). Na, na, na! Tüüt-
rux on minu oma! Paul, võta ta!

Lesk. Shii rõõmustaw see on, nõnda
koiki vanu sõpru jälle näha!

Koning. Meil naisamuti, proua Truelsen! -
Tie olite kõhnaks jäänud igatsuse pärast,
arvan ma.

Lesk. Ah-h, tii...!

Pr. Koning. Ja, tema on endine proua
Truelsen... üliarmetu (teda kaalustades)
ja üliarmas!

Koning. Ära püü mind!

Lesk. Shii kena see on, wõhete wõhel
abielpaari näha, kes üksteist sallida
wõib! | terwitades ja naeratades oma korteris

49.
Paul (vairse ohkega). Ah ja, teil on häa;
teie istute oma troonil kõigist õiksepilve-
dest kõrgemal ja hoiate üksteist kaisus!...

Aga kas see ei ole vieti vahel natuke igav?

Pr. Hoving (pahandades). Igav...?!?

Hoving. Waata, kuidas ta hambaid näitab!

Kas tead, kuidas ma teda nimetan? Lõja-
seltsiliselt! (Paneb ühe käe tema ümber.) Oh
sa minu igavesti uus mõngukannike!

Pr. Hoving (emast tema ligi litsudes). Ära
puntu mind! - Ah, Paul, miks ei võinud
te ometi oma abikaasat armastada?

Paul. Ma armastasin teda tõesti väga,
ja tema armastas mind ka, nagu ta ütles.
Aga ta ei võinud mind ainult sallida!

(Weini ja sigaritega.) Prosit, armsad sõb-
rad! Ja tänu teile meie triumfide eest
ükstele vastu... ja minu vastu!

Hoving. Prosit! - Aga kas sa jõuad
nüüd emast tulevikus naisterahvaste
eest hoida, Paulike?

Paul. Ja, seda väid sa uskuda. Inimene
müüb oma mõistuse ainult üks kord elus-
ära. Mis raamatuid ma nüüd kirjutada

50.
wain! Mul on juba mõte walmis uue
uue jaoks, ja sellele tahan ma waba-
dus' nimeks panna.

Honing. Selle pead sa aga wangimajas
kirjutama. Kõhjus ei usu ma aga
mitte, et sa sisse saad, Paul... Niisid hak-
kab kuldsele daanimaal teine elu pää-
le, niisid, kus wabaduse eestwõitlejad tüü-
ri kollale on pääsenud.

Paul. Na, na!

Honing. Luidas wõid sa, na na' üteli-
da, siin lambapää! Juunene peab
ametis oma aastetest kinni pidama!

Paul. Ja, seda ütles minu, õnnis äia-
papa ka... paari kuust!

Honing. Ja, pagana pihta, sinu äia-
papa!... On ta teenistusest lahkunud?

Paul. Oh ei! Tema on oma koha kül-
jes kinni, nagu oleks tal pigi pükstes!
Ta pühitseb ju warsti oma kabe kümne-
wile aastast ametipäewa. Aga niisid
on sul küll nõu, aateid pilgata?

Honing. See on meil juba ammu korras.
Siin wõid sa neid näha kõiki koos!

(Tub kaasatoodud kartongi rullilakhti.)
51

Nunimeer üks: abiellu.

Paul (purtuskab naerma). Lina lähed, wõtku mind juudas, kahjuks weel enim wangimajasse kui mina!

Pr. Hõning. Ei, seda ta ei tee! sest seda pilti ei oswalda sugugi mitte.

Paul. Mida ei tehta mitte?

Hõning (piinlikult püüdnud). Ah... kas tead... koolieestseija... see ei taha seda.

Paul. Kas sa siis koolis ametis oled?

Pr. Hõning (rõõmsalt). Ei, weel mitte; aga meie olime sila eestseija juures ja rääkisime temaga selle üle. Ja see asi läheb juba joonde. 1500 krooni kindlat palka aastas!... Ja sa lubasid seda ju laste pärast, Gerhard!

Paul. Gerhard! Gerhard! et sina ka umast orjaks leha lased! Linnu kindluse pääle oleksin ma wandunud!

Hõning (julgestas). Kuu sa ühe jala otsas naist ja teise otsas nelja wärkest dragunit mõlemast soost järele wedama peaksid, siis wajussid sa tõesti põhja!...

Paul. Jalgi mitte⁵²! Ja mina, kes ma
nii kindel sinu päale olin... Nüüd olek-
sime meie mõlemad üheskoos armsaid
kodaniku hingesisid alles õieti naurida
võinud!

Pr. Honing. Teie ei tohi temale seda asja
mitte vastikusks teha, Paul Abel...

Friedrich (on proua Fruelseni korterist
kassa sisse hülinud. - Tal on kimp põllu-
lillesid käes, ja ta näeb natuke väsi-
nud ja korratu välja). Tere... vabari-
dage... ma tulin läbi proua Fruelseni
korterit...

Honing. Tere, Hannam!... Noh, teie
ei ole, nagu ma näen, Pauli mitte maha
jõitnud... Tänu teile selle eest! Tema
seisab parajasti süü ja kaebab oma
häda...

Friedrich. Ennem muutub Helwetsia ta-
saseks-maak, härra Honing! - Tere,
armuline proua!

Paul. Kuidas sa siis välja näed? -
Saatsid sa is' lageda taeva all mööda?

Friedrich (armab temale oma lilled). Need

53.
on sinu jaoks... Ma jooksin Helsingörist
koju, sellepärast ei ole mul veel aega ol-
nud emmast...

Pr. Hõning. Jooksite...!?

Hõning (koik aeg kurval toonil). Olete
teie kuninglikus kirraskjalaks haka-
nud?

Friedrich. Ah ja, kui ma seda ainult
oleksin, härra Hõning! ma armastan
jalakäimist... O, sa oleksid täna hommik
kui päevest lahe kohal nägema pidanud,
Paul... see oli imeilus!

Paul. Hm!... Aga seda kohta, mille pääle
sa lootsid, ei saanud sa küll mitte?

Friedrich. Ei... sääl oli üks teine napp,
kellel paremad soovitused olivad... Aga
selle üle oleksin ma häämehlega sinuga
üksi rääkinud... Jumal, nüüd ütlesin ma
vist midagi häbemataat proua Hõning?

Pr. Hõning. Sugugi mitte, armas härra
Hõmann... meie tahtsime parajasti
ära minna.

Friedrich. Tõhin ma klaasikese veini
võtta, Paul? ... see kosutab mind.

57.
Honing (Kõrwale, Paulile) Ma liian, sa
oled tema vastu nii kwi... see on aga
täiesti patt!

Paul. Ja, aga...

Honing. On ta jälle, loomanud?

Paul. Tä on midagi palju pahemat
teinud.

Honing. Suurepäraline! Ja mis see on?

Paul. Seda lii saama sulle praegu
mitte jutustada...

Honing. On ta oma ämma ära tap-
nud?

Paul (naerdes). Ah ei...

Honing. Kohju! Ma tahaksin nii hää-
meeliga ühte mõrtsukat tunda! - Tule
nüüd, Linemammake, lähme kodu ja
oleme mõistlikud.

Friedrich (pr. Honingile). Jummalaga,
arimuline proua... Alles kannas on
rahu...! (Honing ja proua ära. Paul
nendele järele.)

Friedrich (vajub mõtetes ühe tooli
pääle) Tema paberross kustub ära.

Paul (sisse; valjult). Skuidas sulle nii-

sugused asjad põhe tulewad, Frida, kesk
ööl wõrastemajas ära jooksta, ilma
maksmata? - Nüüd lähel mul sa pea
liiga lobusaks!

Friedrich (wäsimult). Lo, sa tead seda juba...?

Paul. Politsei oli siin.

Friedrich. Kas politsei...?

Paul. Kuidas sa wõid nüisuguseid tükka
teha? Sa pead ometi teadma, et sarnane
asi häraga ei löpe.

Friedrich. Ja aga, armas Paul, mul ei
olnud tõesti raha...

Paul. Mis oli sul siis, pagana pihtas,
süäl wõrastemajas otsimist?

Friedrich (pääst kinni haarates). Sa
räägid nii kõvasti... kohin ma omale
mul klaasikese weini kollata? (Kaldab
ju joo.)

Paul. Noh?..

Friedrich. Ma otsisin ju seda kohta süäl
all, sa tead, ja see awal dab ikka hääd
mõju, kui nature tõredamalt elad... Ja
oleksin ma selle koha saanud, siis oleksin
ma muidugi palka ette palunud ja ära maksnud.

Paul. Aga nüüd ^{56.} tahtsid sa petta!
Friedrich (haorab jälle oma pääst
kinni). Ma ei saa aru, kuidas sina
oma peenikese iseloomuga nüisuguseid
sõnu võid tarvitada, Paul... "Petta!"
Ma olin ju oma õige nime võõrasteraa-
matusse kirjutanud.

Paul. Ja... ja veel ühe teise sinna
juurde!

Friedrich. Seda tead sa ka juba...?

Paul. Ja, üks minu sõber saatis
mulle altkõie teate.

Friedrich. Tõepoolest, väga ilustemast!
Kui suur terve see summa on?

Paul. 27 krooni ja 40 öri... Tüü ei ole
mitte weest ja leivast elanud!

Friedrich. Nüisuguses kohas peab
süüti sööma, nagu teisedgi.

Paul. Raha peab homme kella ka-
heteistkümneks makstud olema.

Friedrich. Peab...

Paul. Minul ei ole raha

Friedrich. Ma ei oleks ju süüti seda
ialgi sinu käest palunud, Paul... Aga

57.
Kas sa ei võiks mulle seda ainult kuni
tuleva nädala kolmapäevani laenata?

Paul (kellel juba ammu raskeks on läinud oma
lõbusat tuju varjata). . . Noh, selle üle võime ju
pärast väkida. . . Mine mind sisse ja pea
ennast natuke korda. . . Ja näid välja, nagu
oleksid sa terve öö kraavis olnud. . .

Friedrich. Sedama ka olen, tõepoolest. . . väl-
jas on mitashi priestikus. . . sa ei usu mitte,
kui ilus see oli.

Paul. Ja, mine mind sisse ja pesi ennast.

Friedrich (sõnakuuliskult). Ma ei unusta
sinnu suuremeelsel ülespidamisel ära, Paul. . .
mü tõesti kui jumal taevas elab! (ära
magamisestuppa. Ups jääb rahelt lahti.)

Paul (ühikese näoga järele). Lhuidas kodus
sinnu vanemate juures läheb, Frida?

Friedrich (magamisest. Jlnna kumeta ja
käterätikuga). Tänn, väga hästi! - Ester
vaatab asja pääle kannis rahudiskult; temal
ei ole ju mitte minu sügarvat loomust.

Paul. Ei.

Friedrich. Ja isa läheb nüi tasakesti uue ra-
litsuse poole, üle.

58.
Paul. Tuhad ja tuline!

Friedrich. Ja, jumala eest! Aga nagu mulle näib, on see ema, kes... Ja pühitseb ju varsti oma teenistuse päeva.

Paul. Ja, Mariel on terve iseloom.

Friedrich. Tä on ka Esteri nii kaugel saanud, et ta emal juuksed otsa päält ära kannib.

Paul. Uskumata! Ja sellega olen mina emast kolm aastat otsa ilmaaegu väenäänud! — See sünnib temale küll suurepäraliselt?

Friedrich. Imetaoliselt, tõesti imetaoliselt! Aga neil on temast juba natuke himukäis-kodus; ta maksab ju raha... nüüd, kus mina neil ka olen... Ja sina ei tee ni ju midagi...

Paul. Eiotsa mitte, ei!... Aga see tuleb küll veel.

Friedrich. (ukse pärale ilmudes). Mul on sulle aga veel midagi ütelda...

Paul. Esteri poolt?

Friedrich. Ei... see ei saa sinust aru... (õnnast väänates) Ei-ei, vaid...

Paul. Noh? - ^{59.}Arastei ometi oma keha
kõrgivimmaks!

Friedrich. Waid... othella poolt... preili
Lustigi poolt...

Paul. Sina pead siis sellega tutvust?

Friedrich (Larvalt). Ma ütlen sulle, Paul,
õieti õppisin ma teda alles siis tundma,
kui sina teda maha olid jätanud.

Paul. Waata, waata!

Friedrich (täiesti tuppa tules). Jumal ja,
nii ainult hingeliselt, muidegi! - Aga kui
ilus ja vaimurikas ta ometi on! - Ja
sis on ta alles kakskümmendkolm aastat
vana!

Paul. Dige... sest ta oli kakskümmend
kuus, kui mina teda tundsin

Friedrich. Ja kuidas ta sind armastab!
Tä ei ole ial kedagi teist armastanud
kui sind, ütleb ta.

Paul. Ütleb ta?

Friedrich. Tä tuleb natukesese aja pärast
süa üles.

Paul (kõige suurema hirmuga). Mis ta
teeb?... Kõis sa hull oled, inimene?...

Friedrich. Ma juhtusin talle enimist all
nurga pääl vastu... Tä joeksis sinult
kõhu, et omale paremat jakki selga
panna.

Paul. Mitte mõtetgi! Ma ei taha
teda näha!

Friedrich. See on Jumola est, patt,
Paul! Tä ei tea mitte, kuidas ta röö-
mustar, kui ma talle hiljuti jutusta-
sin, et sa jälle üksi oled ja siin üle-
mel elad!

Paul. Ja seda jutustasid sa talle, sina
raisk!

Friedrich. Ja... ja sinuli ei ole ka sugu-
gi hää, nii kõigist mahajäetult elut-
seda... (Looputatakse ettevaatlikult
korridor ükse pihta) Siin ta on!

(Puttu ära)

Paul. Frida!... (Naerdes, poolpiinlikult)
Ei, see on ometi liiga hull!

Friedrich (sisse, Othellat käest kinni
hoides) Siin ta on!... Kas ta ei ole
mitte waimustar?...

Othella (ilus ja värske, kuldpunaste lokis

61.
juurtega). Paul... siin ma sul olen!

Paul. Ja, armas Othella, ma olen niidugi määratu rõõmus, et ma sind nii noore ja ajahambast närimata näen... ja ma olen sügavasti liigutatud, armisa Frida õrna hoolitsenise pärast, aga...

Othella (Paulile kaela langedes). Mingit „aga“, mingit „aga“, mingit „aga“!...

(Võtab kübara ja ülijaki ära.) Frida, kas tee si riputaks minu asjad eskotta.

Friedrich. Kas ta ei ole suurepäraline?
(Ära asjadega)

Paul. Armas preili lustig...

Othella. Pea mork, pois! Mina jään tänä õhtuks siia! ja meil peab lõbus ja armas olema. Ja siis ko on ma juba ära!

Paul (naeratades, poollest saadik võidetud).

Sinu lõbus tuju on sulle alles jäänud - ja sinu kuldjuuksed!

Othella (tema kaelas). Jaa... Kas sa ei ole nüüd ometi üsna natukene rõõmus, et mind näha saad?

Paul. Ei, Jumal teab, seda ei ole ma mitte!

Othella. Lollus!^{62.} - Jassa ei küsi su-
gugi, kuidas mul käsi käib?

Paul. Ei, mis see minusse puutub?

Othella. Uff-f! (waatab umber.) Frida,
meil peab karwapäält nõndasama
lõbus ja armas olema, nagu endistel
aegadel! (Istub sohva peäle ja tõmbab
kõega.) Paul!

Paul. Ei.

Othella. Siiski! Siia! Siia! Siia!...

Paul (naerdes). Mitte mõtet!

Friedrich. See on Jumalast patt, Paul!

Othella. Küll ta tuleb, Frida! (Paulile.)

Siia, siia, siia!

Paul (pikkamisi tema juurde. Istub ja
sundleb teda). Kuradi tüdruk!

Othella (murest tema ligi kitsudes). Kas
sa ei ole nüüd mitte rõõmus, et ma tulin?

Paul. Ei.

Othella. Aga ja, ma näen seda sinu
näost! (Sundleb teda. Tõuseb üles.)

Friedrich (kõne Paulile). Noh? Kas sa
ei ole nüüd rõõmus, Paul?

Paul. Palun, katsu, et sa ta warsti

jälle mineima koimetad!

Friedrich. Jumal...!

Othella. Miks te sääl pääd kokkupistate?

Paul. Ma ütlesin praegu Fridale, ta waa-
daku, et ta sind nii ruttu kui võimalik
jälle mineima koimetaks, muidu lõpeb
asi kurjaga!

Othella. Lõppegu aga! - Tulge, Frida, ja
aidake mind!

Friedrich (tahab teda aidata).

Othella. Kõige päält peame harilikku väikesse
lõbusa õhtusöögi saama, Paul!

Paul. Mitte mõtetgi!

Othella. "Mitte mõtetgi." on kuulda, et inime-
ne naiseimees on olnud. Nõnda ei vastanud sa
mitte indistel aegadel.

Friedrich. Ah ja, Paul, muretse meile üks õhtu-
söök!

Othella. Muidugi peab meil õhtusöök olema.

Mina maksan... (wõtab oma rahakoti välja)

Frida, kas tahate....

Paul (naerdes). Lina metsloom! - Frida,
tule - siin on raha!

Othella. Nõnda peab teiega ümber käima,

64
teie abielumehed! (Tõmbab paar paberi-
raha Pauli taskuraamatust välja) Ja
nüüd peame vaatama, et wana Truelsen
kätte soame... Ma röömustan juba selle
peäle, missuguse näo see teeb! (Wajutab
ühe elektrinoobi peäle)

Paul tahab seda nagu iseenesest ta-
kistada; Othella jõuab aga temast ette.
Lesk (sisse; seisab nagu soolasammal,
kui ta Othellat näeb).

Othella (häbematalt). Tere, proua Truel-
sen; kuidas käsi käib?

Lesk. Täna... väga hästi... (Wäike
wahing.)

Othella. Ja, täna, minul käib ka
päris hästi...! Kuulge, armas proua
Truelsen, mil on wäike pidu us; kas
teie ei oleks nii lahke ja si armaks
meile paar taldrikut ja klaasi ja mis-
meil muidu tarwis läheb?

Lesk. Kui härra Abel söömaega sööwib
pidada, siis wõtan mina teimepanemise
oma peäle, minu preili.

Othella. Ei, armas Truelsen, sääl eksite

65.
tee! Tänaest pääle wotan mina toime-
panemise enese pääle. - Tulge, Frida, waa-
tame, mis me wäljas köögis leiame! (ära
Friedrichiga läbi lese korreri.)

Lesk ja Paul (wahiwad waikides üksteise
otsa).

Lesk. Olete teie mees?

Paul. Ei!

Lesk. Ja kuu ütlesite teie, et...

Paul. Ja...

Lesk. Ja nüüd...

Paul. Nüüd on ta siin!

Lesk. Kihutage ta jälle minema!

Paul. Ei saa, armas Fruelsen... minu
süda ei luba seda... Tüdrukul on nõnda
hääd meel!

Lesk. Hä...! Mehi peaks seina külge
kõitma! (Pöörab ümber ja läheb ära)

Paul (käib nauides toas edasi tagasi).
(Heidab sohwa pääle.)

(Beskoja ukse pääle koputatakse
mitu korda)

Paul (kuuleb seda wüimati). Kas weel
keegi tuleb? - Palun!

66.
Kammerherra proua (sisse - väike, mustas riides).

Paul (sobva päält üles, imestusega).

Proua Kammerherra!...

Kammerherra proua (narratades). Mina ise, ja!... Kas teie ei taha mulle tooli pakkuda?...

Paul. Oo...! wabandage... mina...

(Lükkab temale ühe tooli)

Kammerherraproua (istub). Teie mõtteid on nõnda laiali, armas Abel... eksitan ma...?

Paul. Sugugi mitte... Ma tuskusin wist küll natuke... just ümberpööratud! Ma olen üliõnnelise armuliste krahwiprouat siin näha.

Kammerherraproua. So, olete teie?...

Meie oleme küll ümberkolunud?

Paul. Ja, meie... mina olen ümberkolunud, ja... endine korter oli mulle liiga kallis.

Kammerherraproua. Teie olete siis kokkuhoidlikuks läinud?

Paul. Minu kindlad sissetulekud on wä

henevad... Ma ei ole enam koolis...

Kammerhärraproua. Olete teie sinise kirja juba kätte saanud?

Paul. Ja... e...

Kammerhärraproua. Ja teie proua?

Paul. Minu proua... ja...

Kammerhärraproua. Kas teie teile ka vähest hundipassi on annud?

Paul. Armuline krahwiproua teavad...?

Kammerhärraproua. Minu armast herra Abel, ma tuln siia üles, et teile mõistust pähe panna... Istuge siia minu kõrvale!

Paul (istub).

Kammerhärraproua. Mina olen teile imelik sõber, kes teie armastust minu väese poja vastu isal ära unustama ei saa...

Paul (sundleb tema kätt).

Kammerh. proua. Ühelge, armast sõber, nüüd, kus teie jälle vabamaes olete, kas teil ei oleks nüüd lusti, omale mõnda kindlat kohta otsida? Mul on hääd tutvused. Ja see teeks mulle rõõmu, kui ma teie häaks midagi teha väiksin.

Paul. Seda ma tean, krahwiproua, ja...

68.
Kammerh. proua. Mis teie arvaksite, näituseks, päätoimetaja kohast, Wana-meelse ajalehe juures? See koht saab nüüd jaanuariks wabaks... Ja mina woin ka teile muretseda.

Paul (naider). Ja, aga armas, armuline Krahwiproua, see on ju see leht, kes mind kõige hullemini lõhkus.

Kammerhärriproua. Selle jätaks ka küll, kui teie tema toimetajaks hakkaksite.

Paul. Ja minu raamatud..?

Kammerh. proua. Ja, neid ei tohiks teie muidugi mitte enam kirjutada... iga-tahes mitte sellel kujul..

Paul. Minul on küll liiga palju must-luseverd soontes... Ei kehtaks nädalat aega, siis pistaksin ma plehku... Krahwiproua näevad ju seda minu abielust..

Kammerh. proua. Teie proua oli liiga igaw, minu armas Abel!

Paul. Ja, aga, armas proua Kammerhärri, ma ei wõi ometi teesti mitte täna enamast ühe lehe poolt kõiksugu laimudus

tega pilduda lasta, ja homme temaga
sõpruse lepingut teha!

Hammerh. proua. Seda on juba nii mõnigi
tubli mees teinud. - Palk alguses 5000 krooni
ja osakasud...

Paul. Mina ei või mitte, võtku mind tont!

Hammerh. proua. Oho, noormees!

Paul. Ja, vabandage, proua kammerhärri,
aga mina ei või mitte... mina olen selle-
peolest nõnda ütelda... nõnda ütelda ise-
loom!

Hammerh. proua. Hää, siis oleks see asi
lõpetatud! - Ja nüüd läheme meie ja laseme
härri isa vaadata, kuidas ta valmis saab...
jumalaga, minu wanker ootab all.

Paul. Krahviproua ei ole minu päale ometi
kui?...

Hammerh. proua. Mitte sugugi, ümberpöör-
dud, mul on otse auhkartus teie mehisuse
es! - Aga ütelge mulle, millest tahate
teie elada, kui koolid teie eest kinni on,
ja teie raamatud ära korjatakse?

Paul (lõbusalt). Ma hakkam hoopisid möö-
da käima ja laulma.

70.
Kammerh. proua. Ja teie abikaas?
Paul. Minu abikaas?... Sel on ju
oma vanemad.

Kammerh. proua. Kas teie ei pea siis
talle midagi andma?

Paul. Ja muidugi...

Kammerh. pr. Tema saab rahest poole
sellest, mis teie laulmisega teenite... Kas
sellest läheb ta rasva?... Kuulge, kui
te Ruderholmist juhtute mööda minema,
siis tulge sisse; mina panen teile ka
rikkaliku annu kübarasse.

Paul. Tänan, tänan...

Kammerh. proua. Aga kui teie siiski
weel otsustaksite...

Paul (naeratades). Sida ma ei tee,
Krahviproua, sida ma ei tee!

Kammerh. proua. On see see, iseloom?

Paul. Ja.

Kammerh. proua (tema põske silitades).
Teie olete pai, ja... aga teie olete väike
lambapääd!

Paul (naerdes). Mina, proua Kammerherra
luuletan ainult... k... int... aia!

Kammerh. proua. ⁷⁴ Luuletajate hulgas on palju lambapäid!

Paul. Ja-ah - võib olla...

Kammerh. proua. Ja mõned nimetavad neid ka tundelaulikuteks.

Paul. No-oh, ja-armuline Krahwiproua ei ole mitte tundelaulik...

Kammerh. proua. Ei... naisuguse Kammerhärraga, nagu ta minul oli! - Noh, jumalaga, armas sõber! Teil on veel paar kuud järelemõtlemise aega... Ah so: hoidke emast nende väikese tüdrukute eest, nüüd, kus teie jälle waba olete! Teil on ikka kergesti põlema hakkaja süda olnud. Kas teate veel, kuidas teie selle väikese lustigi wõrgus olite, kes wäljas meie juures keetmist katsis?

Paul. (johedamaks minnes). Ja...

Kammerh. proua. Mis on temast küll saanud?

Paul. Mina... äh...

Kammerh. proua. Noh, teie olete ta wähest silmist kaotanud. See oli ka muidugi kõige parem... Teate veel, ta oli Ruderholmiis-rihes

72.
Kui... viksi naesewennaga?

Paul. Ja... mina... Aga tohin ma
proua Kammerharrat wankri juurde
saata?

Kammerh. proua. Ja, tänan...

Paul (pakub temale käewart ja nad
lähevad ukse poole; äkki on Othella
ja Friedrichi rõõmsaid hääli kuulda.

Nad tulewad mõningate asjadega söö-
gilaua jaoks sisse. Kui nad Kammer-
harraprouat näevad, jäävad nad
äkki seisma ja waikiwad).

Kammerh. proua (tõmbab oma käe Pau-
li käest ära. Rahulikult). Waata, waata!
See on õieti tähelepanemise väärt! See
on ju metsamees ja keedukooliõpilane...!
Missugune truuus!

Paul (tahab rääkida).

Kammerh. proua. Pidagu ta parem oma
suu, Abelike! (Friedrichile). See asute
sio alaliselt päälinnas, herra metsakoo-
liõpilane flammam? (Othellale) Ja
mamsel Lustig teeb veel ikka majapi-
damisega tegemist?... Missugune truuus!

Ja, jumalaga, lapsekesed, ja kobustage
ennast hästi! (ukse juures)

Paul (tahab teda saata).

Kammerh. proua. Ei, jäage aga oma
peenikeste wõõraste juure, minu armast
härra Abel! (ära)

(Wahesag.)

Friedrich (hakkab wairseelt lauda katmas).

Othella (õnna suhu saades). Puh...! Nõnda
oli see ka Fredersholmis! Meie lõksime
kõik kokku nii wairseks, kui tema kõiki
tuli... Oli nii nagu oleksime me seepidi
kõssi wajunud... See on wastis!

Paul. Waata, seda wõid sa siis ka tunda!
Seda si oleks ma, õigust ütelda, sinust
sugugi lootnud!

Othella (temale kaela ümber). Suudle mind!
ära ole niid enam pühalik!... Suudle mind
omasti, sinu esel!

Paul (raputab omahalwa teju mahas). Ja...
ära sellega!... Üks kahest?...

Othella. Mis ta tahtis?

Paul. Mis see teisse puutub, maansel Lustig?

Othella. Ei, üsna tõsi! kui ainult sina

74.
minul oled! Paul, sa i tea ju sugugi,
kuidas ma sind armastan! (Läheb klaveri
juurde, kust ta paar takti Tammbäuseri
orkestrest mängib.) Pane lambid põlema,
Frida, nüüd algab pidu!

Friedrich (paneb lambid põlema). Tam-
häuser! Kas tead veel, Paul, endistel
aegadel, kui Othello Tammbäuserit män-
gis ja sina sohva pääl istusid ja mina
leenteolil? Jumal, kui imelik see oli! -
Ja siis andis Othello mulle käega märku
et ma ära lähaksin, kui teie hämmalega
üksi tahtsite olla... Kui kenasee oli!

Othella. Need ajad võivad tagasi tulla,
Frida... Eks ole, Paul?

Paul. Ah ja...

Othella (aitab lauda katta).

Friedrich. Kas sa arvad, et tema mida-
gi minu hääks-tegema saaks?

Paul. Kes?

Friedrich. Kammerhärra proua.

Paul. Katsu ometi, Fridake, sina ju
harilikult ei häbene.

Othella. Timal on raha küllalt.

75.

Friedrich. Ma olen tulle paar korda kirjutatud...

Paul (naerdes). Seda ma juba arvasin.

Othella. Frida kirjutab taeva ja pörgu...!
Kas sa ei kirjutatud ka kord Tiirgi sulttani?

Friedrich. Ja, tõepoolest... aga ta ei vastanud...

Paul. Aga proua kammerherra?

Friedrich. Ükskord saatis ta mulle 50 ja teine kord 25.

Othella. Niisugune kitsisring, selle pääle vaatamata, et... Kas hakkame nüüd sööma?

Paul. Ja, hakkame! (Tstutakse lauda)

Othella. Sa ei tea, kuidas ma sinu järele igatsesin!

Paul. Siisgi, seda tean ma väga hästi.

Othella. Kas sa ei ole nüüd mitte üsna natukene rõõmus selle üle, et ma siin olen?

Paul. Ümberpööratud - mul on sinust õige põhjalikult hirmu täis! - Joome teesõprust!

Othella. Sa! (Joovad.)

76.
Friedrich (kuna viigasti söödakse). Seda
peaks Ester nägema!

Othella. Pah, Ester! Niid olen mina
siin!

Paul. Aga tema on „paleusline naine,
kuldlorike. Lina ole ainult liha ja
veri!

Othella. Ja, Jumalale tänu!

Friedrich (ohates). Ma läksin Walbor-
giga tüdliisse, Paul.

Paul. Aga Jssand Jumal!...

Othella. Kas see ka „paleusline“ on?

Paul. Mis teid siis lahku ajas?

Friedrich. Üks õpetaja... Tä on teda
paaril koosolekul kuulnud, ja niid
ütleb ta, mina elada patu elu, ja ei
taha minust midagi teada...

Othella. Siis tahab ta küll õpetajat
omale saada?

Friedrich. Ja... Aga küll ma talle
juba kätte maksan! Niid võtan ma
tema ema ära... Nii tõesti kui Jumal
taevas elab!

Othella. Tii olete suur, Frida! - prossit!

Paul. Ja, aga tema vihkab sind ju, ütleb sa!

Friedrich. See oli ainult sellepärast, et ma tütarit kahtsin... Ta oli armukade... Kuna ju noased nõnda minul järel on...!

Othella. On saial raha?

Friedrich. Perwe hunk!... Ja nad ei pea mitte üht ööri kaasavara saama!

Paul. Nõnda on õige! Ja siis saad sa õpetaja äiaks ja oma naise pruudi isaks! See on seisukoht, mis sinu vääriline on!

Friedrich. See on siis õmetipäris, muinasjutu!

Paul. Seda ta on! Prosit, Frida!...

(Friedrich võtab seinapäält kandli; kõik tõusevad lauast, võtavad üksteisel käelt kinni ja tantsivad paar sammud)

Friedrich (laulab):

Othella. Kas see äiamanna kohta
käib?

Friedrich Ja! (Laulab.)

Lesk (tuleb nimekaartiga).

Friedrich (laulab tema poole):

Lesk (kõiv aeg külmal). See härra
kõlistas minu juures; aga ta soovib
härra Abeliga rääkida.

Paul (rõõms kaarti). Minu advokat...
Mis see siis meesugusel ajal minust võib
tahta? Noh, üks puhas! Laske ta
sisse!

Lesk. Ja, aga...

Paul. Kuulsen! Laske ta sisse!

Lesk (owabukse). Palun, härra...

Advokat (sisse).

Lesk (ära).

Paul. Tere õhtust, härra advokat! Mis-
teil südamepääl on?

Advokat Wabandage... ma ei tule küll
kohasel ajal... Aga ma olen ühe teate
saanud, mis...

Paul. Kas kohtuotsus on ära tehtud?
Ma ei ole ometi lootuse järel wabaks
mõistetud?

Advokat. Kas mie ei võiks teisi trappa...?

Paul. Rääkige aga, need on wanad, hääd
sõbrad!

Othella. Tere õhtust, Jakobsen!

Advokat. Ha, nüüd ma näen, see on
preili Othella, preili Lustig! Tere õhtust,
preili! (Paulile) Ja, otsus on mõistetud-
kumms ajaks wangi.

Paul. Luureparatime! - Kas teie ei taha
klaas weini juna?

Othella. Kumms ajaks wangi!

Friedrich. Jumal...!

Paul. Wahi, lapsed!... Kas teie ei taha

80.
Klaas weini jüüd, härra advokat?
Advokat (naeratades). Ei, tänan...
ma arvasin, härra Abel, et me edasi
kaebame.

Paul. Mitte mõtetgi!

Advokat. Ja, aga me, vabameelse
valitsuse juures saaks...

Paul. Mitte mõtetgi! Kuid nad mind
nüüd vabaks mõistaksivad...?

Advokat (naeratades). Ja, sest oleks
muidugi kohju... Aga kas meie seda
kõsimust õieti mitte homme natuke
põhjalisemalt läbi ei harutaks, härra
Abel?...

Paul. Seda võime me ju... Aga mina
olen kaljukindl! - Kas mitte klaasike
veini?

Advokat. Ei, tänan, mina...

Paul (annab temale ühe klaasi). Tee
peate õieti minu õetisse saamise pää-
le jooma! - Prosit!

Advokat (naeratades). Prosit! - Ja
soovin õime!

Paul. Tänan... Ja, ei ole mitte igale

ühele antud wangi pääseda.

Adrokot. Ei! — Ja iga mees ei mõista sellest ka lugu pidada!

Paul. Inimesed on ju väiklased!

Adrokot. Ja! — Noh, siis näeme üks teist homme, härra Abel! (Terwitab. Läheb ukse poole.)

Othella (Käega liigutust tehes). Jumalaga, Jakobson!

Adrokot. Jumalaga, preili...! (ära, Paul tema järel.)

Othella. Üheks kuuks wangi!... Ja just olime me parajasti jälle koos!

Friedrich. Ja, jumalale tänu, et kunagi politseiga midagi tegemist ei ole olnud!

Paul (sisse).

Othella (langeb talle kaela). Võta mind kaasa, Paul!

Paul. Daame, see on kahjuks wangimaja seaduste vastu!

Friedrich. Mina teen sulle sellega ettepaneku, sinu asemel wangi minna.

Paul. See on tõesti tore sinu poolt, Frida, aga sa pead õieti oma ämma kosima.

82.

Friedrich. Selle pääle wilistan ma!

Paul. Pfui, pfui, mitte dusaärtustega mängida! - Aga kallake mulle veel sisse, lapsekesed, ja soovige mulle omne! - Ja minge siis kodu ja magage.

Othella (Pauli kaela ümber). Lase meid ainult veel pooleks tunnikeseks jääda, ainult veel kaheksakümneks minutiks!

Paul. Hää!... Aga siis peate ka kaduma!

Othella. Leda me lubame sulle! - Ja nüüd pühitseme lahkusmisepidu. - Ma mängin teile ette... Pannhäuserit!

Friedrich. Nagu ükskord lehekül!

Othella. Heida sina aga sohva pääle,

Paul! - Ja tii, Frida, istuge leentooli!

(Flakkab mängimas.)

Friedrich (vajub leentooli pääle).

Paul (heidab sohva pääle).

Othella (mängib. - Waatab Pauli poole ja näeb, et see silmad kimmi pannud. Nihutab selle järele Friedrichi poole pääga ja annab talle märku, et ta ärä läheto).

Friedrich (ei taha häämeelega, hüülib aga
niimoti haawatult minema).
Othella (mängib edasi).

(Essües)

Kolmas waatus.

Uhe inimese kong wangimajas. — Kol-
janurgeline, kollaseks lubjatud Pakeimal pool
koko seinä sisse müüritud planksi, mis
lauaks ja tooliks on — Laua kohal gassi-
toim tulega. Tagaseinas seinä külge kinni
pandud woodi, mis päwa üles pandakse
Woodi kohal, otse lase all neljanurgeline
ümarguse wõlviga aken raudwõreaga (treel-
hildega). Paremal pool espool uks waata-
mise aukuiga. — Tagapool nurgas pefukauf-
wekraaniga. — Hommik.

Paul (oma harilistes riides, istub ühe
plangi pääl, küünarnukiid lüna pääle
toetatud ja pää käte wahel. - Tema
kõrwal lüna pääl seisab plekist toop.
Ümised kasa oma ette). Ah, sa armast
Augustin, Augustin, Augustin!... Ah
Jumal, jah...! (Haigutab ja ringutab.
Ukse taga on wõtme kimbu kõlinalat
kuulda. Wõti pistetakse wõtmeauku,
üks tehtakse pooleni lahti ja wangi-
wahi hääl hüüab: „Esimene hommiku-
söök!“)

Paul wõtab oma toobi, pistab tema ukse
wahelt wälja ja saab ta käidetult taga-
si, pääle selle paar pakku leivakõõru.
Selle järel lähleb ta jälle oma koha pääle,
kus ta sööma hakkab, aga ilma isuta.
Warsti pärast seda on jälle wõtme kim-
bu kõlinalat kuulda ja wangiwaht tuleb
sisse, tema järel üks noorem mees wan-
giüliskonnas (hallid püksid, lühine kum-
walgest wülast sukad ja pantohwid), lüna
ja tolmupühkija käes. Mõlemad wangi-

05.
waatlewad üksteist).

Paul. See on jälle uus.

Wangivaht (Käänab tule ära). #87-l on
Kõhusalu - Kurat seda teab, millest! -

(Wangipoole) Õnne woodi üles teha, siis
pühkida... aga Kõhku!

Wang (Kelle Kael poomvill ja suure rä-
tikuga kimmi mässitud on, hakkab woodit
üles tegema).

Paul. Kas minu jaoks ei ole üks-keen-
tool tulnud, härra Livers?!

Wangivaht. Ja... ja homme tuleb wistis-
ti üks sohwa ja üks biljard! (ära, ilma
ust loppu panemata)

Wang (Kellel hääl ära on, sosistades Pau-
lile). Mis sina oled teinud?

Paul (ilma järel mõtlemata). Wekslid
wõltsinud!

Wang (lööb keelega loksus. Klax!
Sina oled poiss, seltsimees!

Paul. Ja mis sina oled teinud?

Wang. Mitte midagi... Ma olen ainult
kahtluse all...

Paul. Mis sinu Kaelal wiga on?

86
Wang. Mul on Mumps. - Kas sul ei
ole midagi...? (teeb suitsutamise märgi)

Paul. Midagi...? It!

Wang (hakkab jälle ruttu woodi kallal
toimetamas).

Wangivaht (sisse ühe suure vanamoodi
leentooliga ja paari kirjaga). Siin on
see tool... ja siin on kuni kirju...

Paul. Tänan! (Hakkab kohe kirjade
juures toimetamas)

Wangivaht (istub leentooli pääle) See
läheb liiga pikkamisi, 76!

Wang (alandlikult). Ja muidugi, härra
Siverts, ma teen juba ruttu...

Wangivaht. Ja, seda tahaksin ma
ka paluda!

Wang. Ja muidugi... (Walmis woodiga)

Wangivaht (tõuseb üles ja paneb woodi
seina külge lukku). Nüüd põrand, 76...
Aga natuke rutemini!

Wang. Jajaa, härra Siverts... (Hak-
kab pühkimas)

Wangivaht (ära)

Paul (loeb kirju).

87.
Wangivaht (leentooli juurde minnes).

Tõhin ma...

Paul. Palun...

Wang (sirutab emast tooli pääl). Juba
amindu sest, kus ka natuke korralikult
istuda sai!

Paul (naerab ühe koha üle kirjas).

Wang. Lina oled küll väljas suur elukas,
et sa oma riided selga jätta oled tokti-
nud, toolisid ja kirju saad ja toatidruku
pead...?

Paul. Nihuta natuke kõrvale!

Wang (jämedalt). Ei tule mulle meelde!

Paul. Pisgi, nihuta natuke kõrvale,
süs näitan ma sulle midagi.

Wang (kõuseb vastutaktnust üles).

Paul (võtab oma taskunõu ja löikab
rutu augu tooliriide sisse). Nüüd pane
tähele! (Võtab ühe väikse pakikesse
tooli seest välja.) Siin on tubak, seltsimees!

Wang (lööb keelega laksu). Klak! Lina
oled üks wigurimees!

Paul. See seisab siin kirjas.

Wang. Sa ohverdad ometi suutaie?

Paul. Muidugi! (⁸⁸ Annab temales) Aga
peida ära!

Wang (ahnelt küllast hammustades).
See paudub ju inimesel siin sees kõige
kuijemalt! ... Ja siis hüdnukud! (Peidab
tubaku oma suka sisse ära. Läheb
siis wutoru juurde ja telegraferib.)

Paul (kes ka ühe nõputäie on wõtnud).
Mis sa saäl siis teed?

Wang. Ma teatan seltsimeestele, et
siin midagi on... Kuule ometi, kuidas
nad röömustawad! Neil ei ole sellest
küll midagi kosu, aga nad röömusta-
wad siiski! (Kuulda on vastu tele-
grammisid.)

Paul. Sa oled wangiwahi vastu nii aland-
lik, leian ma...

Wang. Hää, ja... ega ma ometi lammas
ei ole; ma tean ometi, kuidas selle sordi-
ga ümber käia... siis pudeneb ikka wa-
hete wahel natuke sukkwit jahupudru
jooks...

Paul (nawides). Ja, see on pääasi!

Wang. Nõnda see on...! Aga lase ma

saan selle sõbraga kõrd üksi kokku...
siin väljas valli pääl... pimedas... (Lööb
keelega lasku) Poiss, poiss!... Enne kui
nina nussata saad... Päike, Kuu ja
üksteistkümmend tähte! Lilled peab sil-
made es rohelisteks, kollaseks ja haledaks
minema!

Paul. It! Siäl ta on!

Wang (hakkab viigasti pühkimas).

Wangivaht (sisse). Kas olete valmis, 76?...

Wang. Ja muidugi, härra Siverts.

Wangivaht. Tülge!...

Wang (otsib oma pühkimise asjad kokku).

Paul (kavalalt). Kas teil hammas valu-
tab, 76? Tüe põsk on nii paks?

Wang (saab aru). Mul on ju mumpo, härra
seltsimees!

Wangivaht. Mitte loriseda!

Wang. Ei...

Wangivaht (hüüab läbi ukse). Jensen,
kas sa viid number 76 edasi?

Jensen (väljast). Ja...

Wang (ära).

Wangivaht (häiesti ümber muudetud). Noh,

herra Abel, kuidas ^{90.}magasite tänu
ööse? (Löögi pääle näidates) Kga teie
ei ole ju midagi söönud, herra Abel?
Paul näitab oma kaela pääle. Ei lähe
kaugeemale kui simamaani.

Wangiwahht. Loputage toobiõllega
alla.

Paul. Ah, Siverts, ma nägintäna
ööse nii imelusesti und praetud kana-
dest!

Wangiwahht. Sellest ei lähe teie rasva!

Paul. Kas teie ei võiks mulle iht
kanakest muretseda, mis? ... hästi
palju peterseliga?

Wangiwahht (naerab). Haha!

Paul. Ainult poolkana, Siverts!

Wangiwahht. Pagan, kust mina siis
selle rötma pean, inimene? Kga
seda olen ma teile iska ütelnud, herra
Abel, mispäevast kirjutasite te ka nü-
sugust kraami, mille eest te pogrissi
peate minema? Nisugune mees kui
teie, kellel andi on, peab ometi mis
tubes-kokku kirjutada võima ja

91.
selle läbi raha teenimä!

Paul. Ja, mina olen tundelaulik, Siverts!

Wangiwahht. Ja, seda te olete! - ja teie olete ka naesimes, ütlete teie?

Paul. Jaa - e, teatud wiisil...

Wangiwahht. On teil lapsi?

Paul. Üksteistkümme.

Wangiwahht. See on päris hull! Ja teie näete päälegi nü ilma sünta wälja!

Paul. Ja, nad ei ole ju mul ka mitte kõik ühe naisega!

Wangiwahht. Ei - ei, seda woin ma arwata... Ma olen ka kaks korda abielus olnud ja mul on seitse last. - Aga nüüd olen ma siiski, Jumalale tänu, lesk!

Paul. Ei, minu naised elawad mõlemad alles.

Wangiwahht. Siis olete teie ju kahe naise pidaja!

Paul. It, ja! Ärge seda aga idasi jutustage!

Wangiwahht. Ei, mina olen waiit kui surk!

Paul. Ütelge õige, Siverts, mis on õieti

teie arvamine naesterahvastest?

Wangiwakt. See on selle järele, missuguseid kätt oleid saanud, härra Abel, naesed on ju imelikud kanad; nemad ei ole sugugi nagu meie teised.

Paul. Ei, seep see õnnetus ongi abiellu juures, Liverts, et mõlemad ühest ja sel-
lestaamast sugust ei või olla. - Kuidas siis teie kaks naist olivad?

Wangiwakt. Esimene oli naisugune väike, ümarugune, ja nuttis niipea kui ta kaks või nõela ära kaotas...

Teine oli pikk nurgeline inimesekont ja lõi kaks, kui tal aga melde tuli...

Nõnda olen ma mõndaagi tähile pannud! See teine sort, see on ikka see kõige pahem... Imelik, et inimene siiski isal targemaks ei saa ja enmast ikka julle oma õnnetusesse kukutab, kui tal õnn oli, esimene kord eluga ära pääseda.

Paul. Ja, on isegi naisuguseid, kes kol-
mat korda naist võtavad, Liverts.

Wangiwakt. Ja, see on vist naisugune

isesorti palas haigus^{93.}!... Kuidas teie
mõlemad naised on?

Paul. Üks on küivakas ja punaste juuks-
tega... Teine on kvittum ja tal on
punjalad all.

Wangivah. Mõlemad jalad?

Paul. Mõlemad jalad, ja!

Wangivah. Hahaha! Ja, ma olen teist
kõigesti lugu pidama näkkanud, härra
Abel, teie naljaka viisi pärast!

Abel. Mina nõndasamuti, Siverts.

Wangivah. Ah, mina... mina olen
ainult lihtne mees! Aga teie olete pee-
nise, haritud härra, kes nii armulik on,
meesugusega nature nalja heita... waa-
dake, see teeb inimest wärskeks!

Paul. Rõõmustab mind!

Wangivah. Ja, see on otse päris hästegu
mee vastu, kui korra mõni meesugune
mees. Kui teie, siis sisse juhtub... Ma
sooviksin Jumalast, et te siin istuk-
site, nii kaua kui te elate, härra Abel!

Paul. Ja, palju tänu, Siverts, see on teist
imlakke; aga kas teie ei arwa, et siis

94
noli segamööda ära lõpet?

Wangiwahht (klaralt). Ja ma pean
teile sueti ritlema: kui mul see pikk
nurgeline oli, — aga ma arvan, õpetaja
ja tuleb...

Paul. Mis tahab see pääletükkija in-
mine jälle siit? Ma ei saa ju tööpoolist
magadagi!

Wangiwahht. Tere peaksite kohe hakkatu-
ses kahtsema hakkama, härra Abel,
suis ei jää ta kunagi nii kauaks.

Paul. Ja, otstage ainult, küll ma juba
kahtsen!

Wangiwahht (sirgelt seistes). Lää! ta on!
Õpetaja (sisse).

Wangiwahht (ära).

Õpetaja. Tere, härra Paul Abel!

Paul (kumardab).

Õpetaja. Waata, waata, me oleme
sina uhe uue tooli saanud. (Tõstus
mõnusasti tooli peäle)

Paul (pilkaralt). Kas õpetaja härra
ei võtaks istet?

Õpetaja (ei saa orus). Tänan... Ja,

nisuguste wangide juures, nagu härra Abel, vaadatakse siin nature läbi sõrmede... Neil on mõnesuguseid kergendusi...

Paul. Ja.
(Waherag.)

Opetaja. Ma nägin teid pühapäeval kirikus...

Paul. Ja...

Opetaja. Teie tahtsite näha, kuidas nisugune jumalateenistus on?

Paul. Ja... ja õpetaja härra kõnet kuulda.

Opetaja. See ei meeldinud teile küll mitte?

Paul. Ei.

Opetaja (naeratades). Ei. Lida wain ma arvata

(Wahereq.)

Opetaja. Mis ma veel tahtsin ütelda, - kuidas teie pääle siinolemine mõjub?

Paul. Ja, väga hästi.

Opetaja. Pöörat teie kirjanduslises ilma- waates saab see sündmus küll waevalt tooma?

Paul. Waewalt.^{96.}

Õpetaja. Teie arwamise järel on teile küll suur üleskohut tehtud?

Paul. Noo-oo...

Õpetaja. Ütelge õige, armas sõber, mis õtstarbeks kirjutate teie õige oma raamatuid?

Paul. Ma tahan teile inimestele näidata, missugused teie olete.

Õpetaja. Pänan, seda teame meie...

Paul. See ei näi minu meelest siiski mitte isna nõnda olevat.

Õpetaja. Kas ei orwa teie mitte, et teie ilmalt ja "meile inimestele" enam kasu tooksite, kui te meie mõne aate silma de ette seaksite? Kui teie meie jõudu mõõda näitaksite, missugused me olema peame?

Paul. Selleks ei ole ma tark küllalt.

Õpetaja (peenikeselt). Ohk rumal küllalt.

Paul. Tjaa-aa... wõib ka nõnda ütelda.

Õpetaja. Wõite teie oma kirjanduslist kogwusest elada?

Paul. Ei.

Opetaja. Missärast ei harka teie mõnda ametit õppima, mis leiba annaks?

Paul. Ma olen liiga vana.

Opetaja. Kui vana te olete?

Paul. Kaks sada neliskümmend kaheksa aastat.

Opetaja (vaatab imestades üles).

Paul (lõheb vaikselt tema juurde, võtab kal kuuendööst kinni ja tõmbab ta seda pidi tooli päält üles, istub siis ise selle pääle). Ja kui vana teie siis olete, õpetaja härra?

Opetaja (kohmetult). Kolmkümmend kaheksa...

Paul. Ja teie amet, millega ennast toidate, mõjub teie tervele päele hästi?

Opetaja (vastu vaieldes). Aga härra Abel, mina...

Paul. Mis ajal teie lõunat sööte?

Opetaja. Härra...

Paul. Kas teie villast aluspesu kannate?

Opetaja. Härra Abel, ma pean...

Paul (nagu tuleks talle äkki nagu taevast

98.
midagi pähe. Kas teie ei ole wabest
mitte Walborg Schwanenschildiga kih-
lastud?

Õpetaja (pära pääle kuskunult). Kust
teie teate?

Paul. Mina woin mõtteid lugeda! - Sel
on seda woi püüa, mis?

Õpetaja. Härra Abel, ma pean kõige
kindlamalt...

Paul (ikka rahulikult). Ei, õpetaja
härra, nüüd on minu käes kord, nüüd
olen mina undishimulik, nagu too-
poiss. - Kas teie waremast mitu kor-
da abiellus? - Kas teie proua ema
lakkkingasid kannab? - Kas teie
härra isa murewähki wärskelt armas-
tab? wõi peab ta sellest loomast
sissetulekult rohkem lugu?

Õpetaja (kahwatult). Mina tulen
ameti poolist siia, härra Abel, ja
ma pean kõige tõsisemalt selle kuul-
mata wüsi wastu protesterima, kui-
das teie...

Wangirahat (sisse).

Opetaja (ruttu äras; pöörkab ukse pääl
kantschiometrniku Hamonimuga kokkus.

Paul (tõuseb imestades pusti). Aga äia-
papa... teie siin...! — Ma loodan ometi-
sinult uuvimise all wangis!

Wangiswacht. Palun, härra nõunik, — ma
tulen siis, kui wiisteistkümmeind minutit
mööda on. (äras)

Nõunik (ordupael nõõbihangus; notuse
kindlusitaj). Tere, armas Paul!...

Paul (pigistab tema kätt, lõbusalt). Tere
lõnnast, ja tere tulemast, härra nõunik!
Aga kuidas olete, pagana pihta, teie sija
Hiina müüride taha sattunud?

Nõunik. Ma muretsesin oma iseäralise
luba härra direktori käest... ja teil,
armas sõber, on ikka weel oma hää
tugu, nagu ma rõõmuga kuulen...?

Paul. Ja, ehk pääle saab ju waesvalt
teisiti raadata, härra nõunik!

Nõunik. Ja, muidugi... aga sellest
saawad kahjuks nii vähesed aru...

Ma pean teid kõige soojemalt oma naise
ja tütre poolt tervitama...

100.
Paul. Täna, tänan, palun, terve ta-
ge niid minu poolt. — Sui noor ja
daw teie wälja näete!

Nõunik. Ja, eks ole? — Aga on ju
ka nooremise laene üle terve maa
länud, Paul Abel!

Paul. Ja, ma kuulen, et teie waba-
mulseko olete saanud. — Ja arutate
olete teie ka saanud! Üks toob küll
teisi kaasa.

Nõunik (sõrmedega oma aumärgi
juures). Kaks kümme wile aastase
teenistusest... ja.

Paul. Teie abwardusest, teenistusest
lahkuda, ei ole siis midagi wälja tul-
nud?

Nõunik. Ei, jumolale tänu, et in-
mene oneti iska edenemise seaduse
all seisab! — Te olete siinju päris
kenasti...

Paul. O ja...

Nõunik. Kas ma olen teid juba
oma daamede poolt terwitanud? — Seda
pidin ma nimelt...

107.
Paul. Ja tänan... ja ma palusin neid minu poolt ka terwitada.

Nõuunik (segaselt). Ah ja... niid tuleb mulle mulde... Ja lentsol on teil ka?... On nii sugune igas toas olemas?

Paul. Seda ei tea ma mitte... Meil si ole ju isäralisi juhuseid kokkutulemiseks... seltskondlik läbikäimine ei õitse siin just väga.

Nõuunik. Ei... hä! Ta on arvatavasti ainult teie jaoks siia toodud, sest et meie uus vabameelne valitsus teie naeruväärlist süüdimõistmist natuke pehmemdada tahtis.

Paul. Ei, minu sõber Gerhard Hönig saadab ta mulle...

Nõuunik. Ah so, see joonistaja...? See on üks tore inimene!

Paul. Ja.

Nõuunik. Ma sain temaga hiljuti mulitsal kokku.

Paul. Jäma naereta?

Nõuunik. Hoidku, mis teil mulde tuleb!
Ja, nad on natuke naeruväärt, need

102.
Kaks, oma vanamoodi truudusega!...
mis-pagan, hee?

Paul. Mis saatan, hibi!

Nõunnik. Aga inimesed peavad kokku jääma, eskuju pärast.

Paul. Leda teevad need kaks-ju ka; aga need on ju ka ainult pilkepiltide joonistajad!

Nõunnik (ilma arusaamata). Jas - Ja meie kolm olime selle poolest kõik täiesti ihel meelil, et meie wangistamist hupka mõistsime.

Paul. Kes seaduste vastane on, see...

Nõunnik. Vastane, vastane... mis see tähendab!... Viimati on ju see vastaline olemine ometi iga edenevuse eeltingimine!

Paul. Aga nõunniku härrast on ju täieline anorhist saanud!

Nõunnik. Leda olen ma ikka olnud!

Paul. Loo-oo!

Nõunnik. Siigavamas südame põhjas!

Paul (tõsiselt). Ja, vaadake, mina olen... sügavamal siidamepõhjal... õieti ikka tagurline iseloom olnud...

Nõmmik (kõvasti naerdes). Haha! Teil on aga tore nalja truju!

Paul (tõsiselt). Ma palun teid, härra Kamman, seda arwan ma päris tõsiselt! Ma arwan nimelt, need teid võivad ju päris hääd ja ilusad olla, aga mitte mine kui nad vanaks on läinud ja oma eluõigust on ära näidanud!

Nõmmik (naerdes). Kas ma ei ütelnud koke, et teie jälle sõnavõiguse oma tõe da nalja truju kätte amate! Teie kordate ju ühte minu endistest rumalustest!

Paul (ikka tõsiselt). So, teie olete seda ütelnud? Ma arvasin, see oli Napoleon esimene, pärast seda, kui ta keisriks oli saanud! Koh, aga mis ma teile jutustada tahtsin: minu armas, endine hoolekandja, proua Kamme härra Kliver on nulle niid. Vanameelse ajalike päätoimetaja kohta pakkunud. Tema on üks lihe pääaktsionäridest...

ja ma olen selle koha vastu võtnud.
Nõuunik (rahul olles). Ma olen midagi
 sellesarnast kuulnud. (Kõvasti) Ja
 teie võisite oma vaateid niusugusel
 viisil ära salata?

Paul. Ja, tõde võidakse alati!

Nõuunik (hakkab segaseks minema).

Tõde? ... Missugune tõde?

Paul. Et inimene varem ehk hiljem
 seda häält kuulda võtab, mis tema
 sügavamal südamepõhjas elab!

Nõuunik. Ja... ja, muidugi! ... Amal
 see koht häid sissetulekut?

Paul. Ja, isna kena; seitsetuhat
 krooni vastas, ilma osakasudeta.

Nõuunik. Seitsetuhat krooni ilma-
 vaate rest! ... Lääli ole midagi üteli-
 da! ...

Paul. Ja, eks ole?

Nõuunik. Mitte midagi! - Kui ka
 muidugi kadedad inimesed tulemata
 ei jää... Ja teie oma moodsaate vaa-
 ditega võite ju niusuguse koha pääl
 palju hääd korda saata, vanu astjaid

me viiraga täita, hehehe!

Paul. Ja, eks ole?

Nõunrik. Muidugi, muidugi!... Loovin südamest õnne, armas sõber! See saab minu naist ja tütarit tõesti rõõmustama, et see kuulujutt tõti räägib!

Paul. Kuidas teie seda kuulujuttu kuulsite?

Nõunrik. See seisis ühes ajalehes, ja seal arvasivad minu daamed, ma pidada kobe süü tulema... Aga isiklikult on see mulle natuke paha, armas Paul, et meie nüüd enam ühe ja sellesama erakoma liikmed ei ole.

Paul. Seda ei olnud meie ju kunagi, härra nõunrik, sest kui teie toepõhjal seisite...

Nõunrik (rõhuga). Toe põhjal...? Seal seisian ma alles nüüd, Paul Abel!

Paul. Muidugi, muidugi... Aga seal seisian mina nüüd ka... Kas teie sellest aru ei saa?

Nõunrik. Ei... sest... on ju ainult üks tõde olemas...

Paul. On ainult üks tõde olemas... ja!

Nõunrik. Ja... muidugi... aga meie seisame

ometi...

Paul (kõvasti). Ja muidugi! Aga tõde on ometi ka meie sügavamas südamepõhjas, härra nõunik! Seda ei taha teid ometi nüüd jälle maha salata!

Nõunik (pehmeks tehes). Ei... muidugi Jumal hoidku! Aga lubage, et ma natuke istun... (Langeb krentooli peäle.)

Wangivah (sisse). Weerand tundi on mööda...

Nõunik (kohkudes üles). Ja, aga, armas Paul, meie ei ole ju veel sugugi selle üle rääkinud, mis minu daamed mulle ülesandeks tegivad...

Paul. Ainult veel kaks minutit, Siverts...

Wangivah (ära).

Paul. Puutub asi Esterisse, härra nõunik?...

Nõunik (rõõmsaks saades). Ja, saäl on meil see haak kobe käes. Et tii kobe selle peäle tulite...!

Paul (süngartõsiselt). Mis jumalad on lahutanud on, seda ei pea inimene mitte ühendama!

Nõuunik. Muidugi mitte! ... ei ... aga
see väike tüli ...

Paul. Jumalaga! Mina ei või selles
ametis, mille pääle ma nüüd saan, omegi
mitte mõne krapotriini või anarhisti
tütreaga abielus olla! ... Aga mul on
teile üks palve ...

Nõuunik (rõõmsalt). Kõige suurema hää-
melega ...!

Paul. Tõene sinasõbrust!

Nõuunik. Sinasõbrust? ...

Paul. Ja, sest nüüd, kus meie ei sugu-
lased, ega parteiseltsimehed ei ole, ei ole
meil ju midagi kaalu pääle panna ...
mis?

Nõuunik (pehmeks tehtud). Ei ...

Paul (tema kätt surudes). Tänu ... südame-
lik tänu! - Nüüd võite rahulikult tulla,
Siverts ...!

Wangiwant! sisses.

Paul. Jumalaga, armas sõber, ja tänu
sinu lahke külaskäigu eest.

Nõuunik. Ja, aga minu daamed ...

Paul. Jumalaga, jumalaga, armas

108.
Thomas! (Wangiwahile) Laatre see
härä wälja...

Wangiwahit (uruse pääl). Jensen,
palun, jubatage see härä siin Simon
seni juurde!

Jensen (wäljast). Ja...

Paul (wajub naerdis leentooli pääl).

(Zesriies)

Neljas vaatus.

Paul Abeli poismehe korter. — Esmelõu-
nat. — Othella istub klaveri juures ja mängib
Famhäuserit. Lohva pääl on pikali
Hugo Jürgensen rattasoitja ülikonnas. —
Ta suitsetab paberossi ja kema ves-
suitsetamise laua pääl seisab whisky ja setters.

Jürgensen. See äraneetud klimperdamine,
Tella!... Kas sa ei või midagi mõistlikku
mängida?... Ma olen paremaga harju-
nud võidujamistel.

Othella (hakkab üht operette viisi mängi-
mas).

Jürgensen. Muidugi! See on ometi mõtet
ja mõistust!

Othella (mängib).

Jürgensen. Ega ometi mõni minu teras-
ruunaga minema ei kihuta?

Othella (mängides). Ah ei! See on ju
austus maja!

Jürgensen. Ole aga süügi nii lahke ja

119.
mine alla ja vastu järele ja
Othella. Käimulega!... (Labi eskoja
ära)

Förgensen (haigutab).

Lesk (oma korterist sisse, lilledega).

Jääb seisma, Hm...!

Förgensen (võitab pääd). Tere, vanamuts!

Lesk (vaatleb teda vihaselt).

Förgensen. Lilled Tella jaoks, mis...

Othella (nimiseb eskojas laulus).

Lesk (seesmisel võitluse järel ära).

Förgensen. Jumalaga, vanamuts!
Armas, vanu kodukäija!

Othella (sisse). Muidugi seisid ratas

all... ja ta oli ju kimmi!... (Wajub
sohvastle mahas Ah, Hugo, sa ei tea
mitte, kuidas ma sinu järel igatsesin!

Förgensen (silitab hoolatult tema juukseid).

Othella. Kas sa ei ole ka natuke rõõmus selle üle, et ma jälle siin olen?

Förgensen. Junesest mõista!

Othella. Lööde mind!

Jörgensen Palun väga!...

Othella Lina oled üks mees, ja!

Jörgensen Selle oma siis sieti see ulualu-
ne siin on, kus me siin oleme, Tella?

Othella Minu venna oma, seda olen
ma sulle ju ütelnud.

Jörgensen Well!... Ja ukse pääl sei-
sab Paul Abel.

Othella (ilma viivitamata). Ja, ta
on ju ainult minu poolvend!

Jörgensen Jseenesist mõista! - Aga
kui ta nüüd tuleb?

Othella Ja, aga ta ei tule mitte...!
Ta on puhkerisil. Ta on huletaja, pean
ma sulle ütleva... Kas sa ei tunne tema
nime?

Jörgensen Ei jõua kõiki paberimäär-
gaid tunda...

Othella Aga mina ootan teda siiski täna
pärast lõunat. Ma sain telegrammi Pari-
sist... La pead sellepärast minema, kui me
ei oleme söönud.

Jörgensen Jseenesist mõista!... La ei või
kassikvendasid tarvitada...

112
Othella (naerab kõrvarikkalt). Kas
Paris'is lõbus oli?

Jörgensen. Mul ei olnud õnne. --

Othella. Kas sa ei läinud pöörasiks?

Jörgensen. Jseenesest mõista!

Othella. O, sa oled tore, kui sa pöörane
oled! -- Aga miks sa mulle sugugi ei
kirjutanud?

Jörgensen. Kirjutamise ja võitlemise
juures ei tule naerused ja naased pähe!

Othella. Aga nüüd jääd sa kauaks
kodu, eks?

Jörgensen. Kolmeks kuuks. ... Teie mulle
kläas groogi!

Othella (teeb whisky). Ja siis jääd sa
minu juurde?

Jörgensen. Jseenesest mõista! -- Ja
mis sina tegid vabajaal?

Othella. Ma istusin kodus ja õmble-
sin ja igatsesin nii hirmsasti sinu
järele! -- Kas sa ei näe, kui kõhnaks
ma olen jäänud? (Lirutab ühe käevarre
välja.) Katsusige!

Jörgensen tema käevarre ümber kinni

rõttes). Olen juba kõhneinain näinud...

Othello (näpistab teda käivarvest). Helin!...

Oh, Hugo, mees ei või sellest aru saada, mida
naene kannatab, kui see sinuke, keda
ta armastab, teda ikka jälle maha jätab!

Ta ei või ju tema päale julge olla, kui
paljud penikoormad nende vabel on.

Jörgensen. Jseenesest mõista! Tire päale
võib enam julge olla.

Othello. Jumalast, Hugo, ma olin sulle
truu!

(Wäljas teeb keegi ukse loakti)

Jörgensen. Lööal tuleb keegi...

Othello. See on ainult Truulsen. Hugo,
kassa ei ole niisama rõõmus, nagu mina,
et ma jälle ühes kees oleme? - Ma istusin
monikord õhtuti ja nutsin igatsuse pärast
sinnjärele... Oled sina ka nutnud?...

Jörgensen. Jseenesest mõista!

Paul (eskojast sisse astudes. - Näeb paari-
kest ja jääb seisma). Wabandage... ma
eksitan vist?

Othello (temale kaela kinnitates). Paul...! Sina
oled...! Juba!... Tire tulemast!...

114
Paul (teeb endast rahulikult lakti)
Othella. Siin on minu onupoeg, tuttav
võidusõitja Hugo Jørgensen. Ta on para-
jasti Parisist võidusõidult koju tulnud,
millest sa küll ajalehtedes oled lugenud...

Paul (vaikib).

Jørgensen (nature kindluseta) Hugo
Jørgensen, ja... härra on vist Tella
wend, Paul Abel... Nõnda siis nature
sugulased...?

Othella. Ja, see tähendab... Ja, see on
Paul Abel...

Paul (seisab rahulikult ja maitsub sei-
sukorra lõbu, ilma et vastaks).

Jørgensen (julgemalt). Tüümi etendus...!
Armas Jumal, iseenesest mõista, saan
asjast väga hästi aru, kõik vale!
Et ole esimene kord naesterahvastega
tegemist olnud... Teil küll ka mitte?

Othella. Paul, sa ei tohi minust midagi
paha mõelda, mina... (Nurksub)
Ah, kuidas ometi kõik päält näha
minu vastu rõõgib!...

Jørgensen (õlgasid kehitades). Preili

115.
hakkab oma sõjariistu karvitama!

Paul (raikib ikka veel).

Jörgensen (kumardab). Väga lõbus harraga asju ajada... Minule amms... Nähtavasti kurtumini? Luuletaja... avaldab mõtteid ainult sulle...! Aga tee oma erakorter, härra Abel, jätan selle pärast preili ja võitluseplatsi härrale... (võtab oma mütsi.) Jumalaga... aumehed ainult vaimliste sõjariistadega! Jumalaga, Tella!... Vesterbro mülts, 147, neljas korr - sa tead juba... Tä edaspidi häämeeliga, isenesest mõista, kui emme trada annad... Hää päeva! (ära.)

Paul (hakkab kõvasti naerma).

Othella (julgest võttes). Ja, mis, Paul, mitte...? Hii...! Tä oli suurepäraline!

Paul. "Hullupööra"!

Othella. Tä ei ole omegi minu pääle kuri, et...

Paul. Mitte mairugi!... Temale ei saa ju vastu panna. - Aga selle pärast pead sa ka oma asjad võtma ja temale järele minema.

Othella. Ja oled ^{116.} siis onnetigi kuri, Paul.
Paul. Mitte mõtetgi, armas Othella,
nõnda kergesti mitte! - Aga tee niisid,
mis ma ütlen.

Othella (kõrtlikult). Ja... Oh, Paul, ja
kuidas ma sinu tagasituleku pääle
rõõmus olin...!

Paul. Jseenesest mõista! - Sinu riided
ripuvad rist väljas eskojas.

Othella. Ja, kuidas tingimata tahad.
(Leskoja pool.) Kas tead, et Frida
emast oma lesega ära on kihlanud?

Paul. Seda kirjutas ta mulle, ja...

Othella. Tä ei ole enam siin olnud sest
saadik... Aga ma sain temaga hil-
juti mulitsal kokku, ja ta ei taht-
nud mind ära tunda... Tä on nii pee-
nikeseks läinud!

Paul. Sinu jaoks ripub paremal pool
narnas.

Othella. Ja... (ära. - Tagasi kübara
ja jakiga.) Kuidas tahan ma taga-
si tulla, Paul?

Paul. Ma arvan, on kõige targem,

Kui ütlen: mitte kunagi, Othellane!

Othella (mussudes). Ah, Paul...

Paul. Mitte mitte!

Othella. Ei...

Paul. Jo. Ja sin on sinu kindad...

Othella. Täna... (võtab püdrilõpsi taskust ja püdrdab ennast.) Ei või ju nõnda arakult üle mulitsa minna...

Paul. Ei, muidugi mitte...

Othella. Kas ma ei pea sulle natuke tämbhäserit ette mängima... viimast korda...?

Paul. Ei, täna, Othellane... jumalaga siis!

Othella. Jumalaga siis...

Paul. Jumalaga, ja käigu su kõsi hästi...

Othella. Täna... (Pära kaela ümber.)

O, Paul, sina oled õmetigi kõige peenem ja armsam mees, keda ma ial tundnud olen!

Paul. No, no... lähme siis nüüd...

Othella. Ja... (äkki ja ruttu ära)

Paul. Jassand jumal, see maene tüdruk...

118.
Aga homme on ta jälle seesama küll
juukseline othella. (Wajutab elektri-
nööbi pääle sinna küljes.) Et keegi ei tule
awab ta ukse ja hiinab.) Proua Truel-
sen!

Lesk (segaselt sisse). Ah, sa kõige wä-
gewam! Kas teie olete, härra Abel?

Paul (naeratades). Ja...

Lesk. Ja, aga teie tahtsite ju alles
pärast lõunat tulla, kirjutasite
teie... Ja kuidas siin wälja näeb!...

Mul on ka lillekingi teie jaoks...!

(Pöök lilled kõrvalt toast.) Palun wäga...
ja jumal õnnistagu teid!

Paul. Tänan, teid nõndasamuti, proua
Truelsen...! Aga teie olete ju palawi-
kutaselises ärewuses...

Lesk (seab toa korda). Kus need teised
on?

Paul. Missugused teised?

Lesk. Noh, preili Lustig... ja see mees?

Paul. Ära!

Lesk. Ära?

Paul. Ja... oma kobe jalakese pääl

trepist alla ja mulitsa pääle wälja ja
läinud... Aga koguge sinast niid na-
tuke, armas proua.

Lesk. Mina ei wõi mitte...! (wõtab
õhku) Teie ei tea mitte, mis ma selle
õnnetu kuu jooksul läbielanud olen,
härä Abel! Tema keerutas mind, nagu
oleksin ma lapewurr!... Teie mehed ei tea,
kui häbemata halvad meie naised üks-
teise vastu wõime olla!

Paul. Ja aga niid on see piin ju otsas,
prouake... Preili Lustig on teistesse jahi-
paikadesse läinud.

Lesk. Siis tuleb küll jälle keegi teine,
niid, kus teie nõnda kaua munn olete
olnud...

Paul. Ei, siisotsa vähemalt mitte. Parast
lõnnat sõidan ma maale ja jään ka-
heks nädalaks ära, et rõoska piima juma
ja värsket õhku neelata.

Lesk. Kas niid kobe jälle minema teha-
te jooksta, härä Abel? Ma rõõmusta-
sin ju nõnda selle pääle, teid hoida ja

hoolitseda! (^{120.} Äkki) Ja isona hulluks
läks luugu, kui ta ila selle... selle
rattamehega pärele tuli... Mis te
selle inimesega tegite? Täpsite ta ära?
Paul. Ja... ja riputasin kaminasse
üle; seda ei ole meil ju esiotsa tar-
wis.

Lesk. Lääle teie sohva pääl oli ta
pikali ja sirutas oma koledaid koi-
wasid -

Paul. Ja, ja... aga nüüd ei siruta
ta neid ju enam...

Lesk. Ja preili kargles tema ümber
nagu mares ja tappis ta härra Abeli
grogiga ja härra Abeli sigaritega
täis! ja... ma nägin seda kõik läbi
rõõmeaugu, ja... Noh, aga nüüd jä-
tan ma parem järele!

Paul. Kü on õige... nõnda siis!

Lesk. Soovite hommikust süüa?

Paul. Ja, seda soovin ma, Jumala
est! Ma ei ole oma... matusest saa-
dik mitte suutäitgi sööki maitsnud!

Lesk. Kõlistatakse! (Ära. - Harsti)

selle järelle Gerhard Kõningiga sisse.)
Ja, sääl ta on, härra Kõning! - Noh,
aga mina pean söögi järelle vaatama.
(Ära)

Paul. Pere, armas Gerhard, ja, nüüd
olen ma siis jälle elusse ärganud!

Kõning (sügavtohiselt ja nagu murtult).
Toovin õnne ülestõusmiseks, armas sõber!

Paul. Täna, täna...! Ja tänu ka
teeleest! Sa ei tea mitte, kui tore dasti
ma selle pääl magasin... ja und nägin!
Ja see tubak, sina! See oli üks algupära-
line mõte! Missugust rõõmu see terwes
"haigemojas" äratas! - Aga kus on su
sõjaseltsiline?

Kõning (nagu märg koer). Sõjaseltsiline...?

Paul. Ja, sinu abikaasa? - Sa näed nii
imelik rälja... Tä ei ole ometi haige...?

Kõning. Ma ei tea mitte...

Paul (rõtab kokkumult tema käevarest
kinni). Aga, inimene...! Iida sa ei
tea...?

Kõning. Ei... Linnel ja minul ei ole
üksteisega enam midagi tegemist...

Paul (naerdes). ^{122.} Jõu võimata! Ennem
muutub Helvetsia tasaseks maaks,
nagu noosewend Frida ütleb!

Honing. Linn on mind maha jätnud...

Paul (naerdes). Waletaja!

Honing. Tä jooksis ära ühe päris
maalijaga!

Paul. Vale! Leda ma ei usu!

Honing. Mina ei oleud temale, tõsine
küllalt!...

Paul (raputab teed). Gerhard, sa vale-
kad!

Honing. Ja saäl ei tahtnud ma muu-
dugi tema õnnel taakistuseks ses-
olla...

Paul. Ja, aga inimene, sa ei või ju
mitte elada ilma oma naeseta, mitte
tööd teha, mitte joonistada!

Honing. Ja, joonistada võin ma...

Pähe tähele... (võtab ühe joonista-
mise raamatu taskust.) Siin näed sa
mind ilma lineta.

Paul (hakkab ülemiselt vaerma).

Pr. Honing (on selle rohe sees ühe hille-

Kimbuga proua Pruelsen'i korterist sisse
tulnud, tema tagast piilub lesk wälja.

Nüüd hakkawat ka need naemas

Lesk(ära).

Paul (kõrmas pr. Kõningi juure ja wõtab
tema ümber kimmi). Ma teadsin seda
ju! Ma ei oleks ju enam mitte midagi
ilmnas uskuda wõinud.

Pr. Kõning (silitab tema põske). Ja, see oli
ka peaaegu patt!

Paul. Tänan, armas, armuline proua!

Tõhin ma teda suudelda, Gerhard

Kõning. Ei!

Paul (suudleb pr. Kõningit). Tänan... Aga
ütle siige, armas sõber, kuidas wõisid sa
selle joonistuse walmis teha, kui ta sugugi
sinu juurest ära ei olnud?

Kõning. Tä oli ju ka ära... see metsloom!

Pr. Kõning (naerdes). Ja, meie tahtsime ometi
katsuda, kuidas lahisolet on, ja sellepärast
sõitsin ma üheks päevaks üksi Helsing-
borgisse oma õega.

Kõning. Ja juba kui ma hommiku söögi
juures istusin, joonistasin ma...

124.
Pr. Koning. Ta oli näost roheline, kui
ma õhtu kodu tulin... ja taples mi-
nuga... ja nüht oli teisel juba varaks.
Koning. Looa!

Pr. Koning. Paul, ta hakkas üht suurt
pilti maalima!

Paul. Üht küssist'?

Koning. Ja. Ja seekord on see üks oli-
värvi pilt, sina! Olivärvi, sina!
Suur värvipilt! Nõnda, vaata õige
sina: sääl seisab hüglasuur kauss
otsi keset pilti, igast nurgast ja
küljest tulevad inimesed jookstes pun-
nid silmadega ja suured tangukulbid
käes... Inimesed kõigist kihtidest ja
seisustest... Aadid, vaimulikud, koda-
nikud, talupojad ja töölised... need ham-
mustavad ja krumustavad üksteist,
et teine teisest ette jõuda... mõned istuvad
juba kausi ääre pääl ja tõukavad jal-
gadega ja vehklevad kulpidega, et võist-
lejaid tagasi tõrjuda... aga need tõrma-
wad pääle... suur otsatu hulk, mis
kangel väljas silmapüüvil pikkanisi üdu

125.
sisse ära kaob... sääl on kõik läbisega-
mini: Kulbid, käwarred ja pärani aetud
suid... mõned hüüavad, karjuvad ja möir-
gavad... teised hüüivad vaikides lähemale,
libedad ja paenduvad, ja aelwad teiste
wahel ümber ja tungivad edasi, kus ai-
nult väikene augukeene on... Mehed, nae-
sed, lapsed, wanad raudad, noored ja
wanad - terve maa! - Ja kausi pääl
seisab suurte, ilusate, kosisite tähtedega.
Jamaa kasuks! - Iest kõik tahavad
nad ainult kõige kõrgemate põhjusmõte-
tega õigida. - Aga kõrgel üle tangu-
pidoru ja inimuste kibina, istub wanaisa
toolil, väikse walge pilve pääl, mille
ümberinglid on, wana häa pikahabeme-
ga wanataat, ja koiab kõhtu naeru
pärast kiini... Mis, Paul, see on häa?
Paul (liigutusega). Gerhard, armas sõber,
nüüdsest pääle pead sina minne tule-
sammas-kõrbes olema!

Kloning. Ah, sina leiad oma teed juba
isegi!... Noh, aga kuidas sul õieti väljas
wastemajari käsi käis? Mis tarwis peame

me ikka ainult minust rääkima?

Paul. Minu käsi käis ülihästi!

Koning. Ja sa arvad, see avaldas kõlblist mõju sinu pääle? Ütle õige,

Paul, kas sul ei olnud mõnikord mü-
rastusi, kui sa näituseks aniprae pääle
mõtlesid... või noore lamba pääle lille-
kapsastega, või midagi sellisarnast?

Paul. Minu armas, ma nägin ühel õhtul
widewiku ajal und, et ma seitsmekümne
krooni eest slajaliha ära söin ja neli-
teistkümmend pudelit wiina selle juures
ära jõiin...

Koning (wainustusega). Laine, meie pea-
me seaduste vastu eksima! Missugu-
seid joonistusi meie siis teha võiksime!
— Kas sa ei näinud ka naestest und,

Paul?

Paul (wõtab tahtmata pr. Koningist
kinni). Minu armas, ära räägi sellest

Pr. Koning (silitab tema kätt). Ah, taewas,
teie waisekene!...

Lesk (lilledega sisse). Loeb juwidelisatud
kaarti päält). Terwitus Kantsleisekretär

124.
Thomas Hamanni, Danebroogi ordu rüütel,
ja proua poolt! (Annab lillekimbu Pauli
kätte ja kumardab) Armastatud ja taga-
igatsitud!

Honing (naerdes). Waadake emeti seda
Truuleni!

Lest (naeratades ära).

Paul. Kas näed, Gerhard, ta ei ole mitte
emeti maha pannud, härra kantsleisek-
retär! - Ja mõtle emeti, ta käis minu
juures vangimajas! - See oli suurepärali-
ne kokkusaamine! Wahest olin ma na-
tuke liiga wali tema vastu.

Honing. Ei wõi mitte küllalt wali olla
naisuguste ülejooksikute vastu! Ta käis
ka meie juures.

Paul. Tee juures?

Pr. Honing (kes toas ümber käib ja lillesid
korraldab). Ja...

Honing (sisab, Hamanni järele aimates,
üle tooli tahar), Et meie naisuguses imes-
tamiseräärilises abielus elada, siis arwa-
ta ta meie kaastegevuse pääle loota
kohtida, et sinu ja oma kangesüdamega

128.
tütte vahel lepitust korda saata...
Ja siis rääkis ta midagi sellest, et
sina, Wanamõelse ajalehe päätoimeta-
metajaks saada, nagu ta ütles...
selle taguruse pasuna!... selle kiviaja
hääletoru, selle Metusala õhtulehe
päätoimetaajaks!

Paul. No, no...! Ja usub ta seda?

Kõning. Muidugi uskus ta seda!

Paul. Ja selle pärast tahab ta Ester-
rit ja mind kingimata jälle kokku
septseda, siis oleksin ma ju, hää partii!

Kõning. See ei ole siis õige, et sa selle
päätoimetaaja kohta vastu oled võtnud?

Paul. Mitte mõtetgi, armas sõber! Seda
meie kuulatajad ei tee! Meie oleme vieti to-
sised armimehed!

Pr. Kõning. Tüü prona on aga imearm-
saks ja kenaks läinud, Paul Abel... ja
nii ilavaks...

Kõning. Ja, ta jooksis ja hüppas üle
kolme roostimehe ja ühe kinnavahi, et
meie juurde pääseda...

Paul. Ja kui ta üle Nikolai kiriku

torni hüppaks, mina ei ^{127.} wotaks teda mitte enam! Mina tahan nüidsest pääle munga elu elada - nüid olen ma sellega harjunud.

Honing. See on õige! See on õige. Naesed on maakeha söödikud. Hävitage nad ära!

Pr. Honing. Kas ei oleks viimati kõige parem, Gerhardikene, ma lähen jälle korra natukeseks Helsingborgisse?

Honing. Katsu aga!

Paul. Disti on see üks kurb lugu, ütlen ma teile, poona Honing, see poissmehe elu, kui juba korralikkude elutingimistega ära oleid harjunud.

Pr. Honing. Paul, teie lgatsete oma naese järel!

Paul (naerdes). Mina? Ei, "nü tõesti kui jumal taewas elab," see ei ole nõnda!

Lesk (sisse). Siin üks telegramm... vastus ära makstud.

Paul (loeb vaikides telegrammi läbi ja annab ta siis Honingile).

Honing (kõvasti). "Homme nimetatakse siin Rudersholmis uus päätoimtaja. Tähate teie seda kohta saada? Agnes

130.
Kliver. - Ja mis sa vastad?

Paul (naeratades). Ja seda küsid sa veel? (Rebib natuke teatraliliselt telegrammi tikkideks.)

Lesk. Jumal, härra Abel, vastuse vormular!

Paul. Vastust ei ole vaja... ütlege seda toojale väljas.

Lesk (ära)

Koning (vaimustusega). Lina oled täiesti iseloom, Paulike!

Pr. Koning. Ja, seda teie olete! Ja kui palju palka pidite te saama?

Paul. 5000 krooni.

Pr. Koning (ehmatas). Ja, aga, see ei ole teie poolt õige... ja aga... ei aga... Gerhard, kas kuulad, viistuhat krooni!

Koning (kumardab Pauli esirima pääle ristipandud kättega). 5000 krooni!

Ma annan, mina annaksin alla...

Kui palju sigarid onale selle rest osta võiks?

Paul. Ah, vabanda, selle olin ma päris ära unustanud! (Töök sigarid ja pakub.)

Lesk (sisse nimekaartiga. Tasa naerdes).

Härra Friedrich Hamann küsib, kas
härra Abel praegu vastu võtab.

Paul. Frida - nimekaart - vastu võtab?...

Ta on hulluks läinud! (Ruttu ära viskottu.)

Lesk (nature ootamata) Frau Schwaneschild

on minuga ühes vanaduses; meie oleme nas-

tal 79 üheskoos levis-käinud... (Naerab

pilkavalt; ära.)

Paul ja Friedrich (sisse).

Friedrich (tulimies ülikorras, torukübar,

kindad ja kepp kõbenupuga. Pikkalvaselt
ja tagasihoidlikult).

Paul. Ja, sa tunned neid, Frida...

Friedrich (kumardab). Mul on aum...

(Paulile) Ma tahtsin ju häamelega
üks esimestest olla, kes sulle sinu tagasi-
tulenuks...

Honing. Mina panen ette: väljasõidult!

Paul (naeratades). Kas-mie ei jätaks
välimise noorni kõrvale, Frida?

Pr. Honing. Soovin kihluseks õnne, härra
Hamann!

Honing. Palju õnne ja õnnistust, ja!

132.
Friedrich. Täna...

Paul (raputab teda). Frida, on sulle ne-
rohtu antud?

Friedrich (korraldab ennast). Ei... Aga
sinu ja sinu sõprade natuke kerge-
meelne meeleolu ei pea minu pääle
enam mõjuma!

Floring. Helwetsia muutub taas seks
maaks!

Friedrich. Ja mina kaldun viimasel
ajal ikka enam selle arvamise poole,
et sina halba mõju minu pääle aval-
dasid, Paul; ja et sina minu endise
halva käekäigu juures süüdi oled!

Paul (kes teda veel kõik aeg tõsiseks
ei pea). Lo...

Friedrich. Sina kütsid minu nõrkusi
ja hellitasid mind ära, et sa mind
"muinasjutuks" nimetasid, selle asemel,
et mind valjude ja tõsiste sõnadega
karistada... Aga see aeg on nüüd ju-
malale tänu mõõda, ja mina olen
nüüd paremale äratundmisele jõudnud!
(Hõtab taskuraamatu välja) Ja kohin

ma omale sellega koki lubada, sulle need
väikesed summad tagasi maksta, mis sa
mulle sel ajal laenasid...

Paul. Ja, palju tänu; need võin ma praegu
väga hästi tarvitada...

Friedrich. Kas sa arvad, et rohkem on
kui sada krooni?

Paul. Ah ei...

Friedrich. No ja, mis üle jääb, seda võid
pärast saada, kui rohkem olema peaks...

(Paneb ühe paberiraha laua peale.) Palun
väga.

Paul. Määratu tänu!

Friedrich. Ma pean sind oma vanemate
poolt tarvitama...

Paul. Tänan... nad on ka lillesid saat-
nud.

Friedrich. Minu õde öster ka?

Paul. Ei, sinu õde öster mitte... veel mitte.

Friedrich. See röömustab mind... Ma
olen teda röömustaval viisil oma mõju
alla saanud. — See abielu on mind küp-
seks meheks teinud.

Paul. Missugune abielu, Friedrich... Minu

oma?

Friedrich. Ei, minu...

Paul. Ja aga, sa ei ole ju veel abielus-
se astunud?

Friedrich. Ainult paljas vormitaitmine
pundub veel selle juures... Koh aga, ma
pean nüüd minema; minu abikaasa
ja mina vaatame omale korterit...
Tema seisab eskojas... Tema si toha
sinuga ja sinu sõpradega midagi
tegemist teha.

Paul. Ma võin sind sinu väimehe,
õpetaja poolt tervitada.

Friedrich. Ja, ta on küll hingekarjane
sääal, kus... sääal, kust sa tulel?

Paul. Hirmsasti, ja!

Friedrich (kumardab kõigile poole). Jumalaga.

Paul (kumardab). Jumalaga, armas
Frida!... (Kõvasti naerma hakkates)
Leda oled sa minu hingeõnnistuse
juures tõredasti teinud!

Kuning. Hullupööra! - Nisama has-
ti, nagu mina emme!

35.
Pr. Hoving. Ja, seda mängisite te tõesti
hästi, härra Hamann! - Teie olete ju
täielis näitemängija!

Paul. Aukartust äratas! Ma suren!...

Friedrich. Armas Paul, sa ei taha siis
aru saada, et ma sigaraväinas südamel-
põhjas tõsise iseloomuga olen, ja et see
minu omale teed välja on müüdnud! -

Äga - ja, rakenda minu otseskohest,
sinu hingel puudub sigarvus

Paul. Jumalaga, Frida, jumalaga!

Tervita oma abikaasat!

Friedrich. On sul üks sigar?

Paul (annab). Ja, kõige parema meelega.

Friedrich. On ka eht?

Paul. Ei...

Friedrich. Ja, siis jätan ma parem suit-
setamata. Jumalaga. (ära)

Hoving. See on, kureat praadigu mind,
kõige jumalikum, mis ma senini elus
näinud olen!

Paul (sigarvalt). Kaks kord kaks on
üks!

Pr. Hoving (kaasatundes). Kas ei ole teil

136.
siisgi natuke valus, Paul Abel...
Teil pidasite temast ju nii palju lugus!
Paul. Ja, natukene ehk küll... ja
siisgi mitte! Meil on ju oma naera-
tus, proud Hõning, vabastar naera-
tus!

Pr. Hõning. Koige üle ei voi ometi
naerata!...

Paul ja Hõning (ühel ajal). Koige
üle! Koige üle!

Pr. Hõning. Kas teie si arva, et see
natuke kardetav on?...

Hõning. Ja neile, kelle pihta ta käib!

Pr. Hõning. Ja aga, vaadake, Paul,
lugu selle päätoimetaja kohaga -
selle pääle vaatate te ometi tõsiselt?...

Paul (kohmetab). Läälon teil õigus...
See on ka riiga minu poolt, - see on
järjekindel!... Arvate teie, et ma
ta vastu peaksin võtma?... See
oleks temp! See oleks temp! Seda ei saa
sugugi ette kujutada!...

Hõning (kaasa kistud). Võta ta, Paul!
Võta ta! Hinult kahe numbri jaoks!

137.
Siis joonistan ma selleks paar pilti!

Paul (ülemiselt). Ma võtan ta!

Pr. Koning (naerdes). Aga olete teie siis päris käest ära, poisid?

Lest (launõundega sisse). Ja, vabandage... aga kas härra ja proua Koning ii teeks mitte härra Abelile seda rõõmu ja ii sööks temagariinet?

Paul. Ja, see oleks teist ilus!

Koning (vaatab oma kella peäle). Mis mul meelde tuleb! Meie oleksime juba ammu pidanud minema! - Marsh, Line!

Pr. Koning. Täna teid, armas proua Kuulsen, teie rahkuse eest, aga kodusootab meid nii palju tööd...

Koning. See on tõsi, Paul: mina olen ka muudatjate hulka läinud!

Paul. Pagan ka! Seda sorti on meil küllalt!

Koning (näitab oma naese peäle). Selle pärast sääl!... salmiskud! Ma tegin nad sellel päeval, kus ta mul ära oli jooksnud.

Pr. Koning. Ja nad on väga head!

Paul. Lase kuulda! ^{138.}

Honing (käewart oma naese ümber hoides).

Su keha on nii kauris,
Su hing nii puhas ta -
Se riiga taewataadilt,
Et tulid ilma sa.

Kui väike röömus ingel,
Nii à la Rafael,
Sa õigel kohal oleks
Sääl taewapallidel.

Niind naeseks sina muutund,
Su ümber ilmanõll,
Kuid kuu su jalg on puutund,
Sääl paradüis - ja küll.

Maha naesed! (ära oma naesega. Paul
taga järele.)

Lesk (katab lauda).

Paul (sisse).

Lesk. Need on ometi kaks inestamise-
wäärilist inimest, need kaks!

Paul. Inetoredad!

Lesk. Iikka röömsad ja rahul ükstei-
sega.

Paul. Ja armastavad üksteist Jumal

teab, kuidas pagan nad seda päale hakkavad,
Fruelsen!

Lesk. Ja, see on meile teistele mõistatus!
— Tahab härra Abel ikka tänapäele
lõunat ära reisida?

Paul. Tegema pean ju wälja saama ja
õhku neelama! Mõelge, terve kuu aega
ei ole ma mitte ühte rohelist pund näinud!

Lesk. Ah, Issand Jumal, muidugi, teie
waesekene! (beskoja kell koliseb) Kõolis-
toltakse! Kiind tuleb küll jälle lillesid!...
(Ära. — Tagasi sisse. — Natuke kõngelt.)

See on üks naesterahwas!...

Paul (huvitusega). Üks naesterahwas?...

Tümmete teie teda?

Lesk. Ei...

Paul. Kuidas ta wälja näeb?

Lesk. Niisugune preili, saasis juuksesteiga...

Pean ma ütleva, teid ei ole kodus?

Paul. Ei, mis teie mõtlete!... Ei wõi
õnneti niivisi... (beskoja üks lõhe
lahti ja)

Essee (astub sisse, roosikimp käes). — Ta on
peenikeselt ja armsasti riides, juukseid on

140.
loppis ja otsa päält ära).

Paul (rõõmsa imestusega hääles) "Ester!... Ah, wabandage, armas proua Truelsen, aga kas teie ei võiks mitte...?"

Lesk (haardatult). Jumalaga!... Ma ei taha eksitada! (ära)

Paul (tte tultes). Aga Ester, kuidas sa ometi sellega walmis oled saanud, nii tore wälja näha?

Ester (annab temale lilled). Ma tahtsin sulle need...

Paul (wõtab). Täna...! Missugused imetoredad roosid! (Paneb nad ära ja wõtab tema kättest kinni.) Aga ma ei tunne sind praegu sugugi enam ära, nii ilusaks oled sa läinud...!

Ester. Leiad sa?...

Paul. Kas sa ei taha istuda?

Ester. Ei, täna... ma pean kohe minema...

Paul (keerleb tema ümber). Ah, ei, ei... Istu ometi silmapilguks, et ma sind oieti waadata võiksin...

Ester (istub sohva peäle).

Paul (ikka suurema haimustusega). Kuu
ilusaks ja õieti oled läinud!

Ester. So? ... Sa ei ole kuri, et ma üles
tulid?

Paul. Kuri? Kuu äkki naisuigene üsna
imearmois daamekene minu uksest sisse
astub, läbi tuli mees kujus...

Ester (naeratab).

Paul. Ja kuidas sa naerataba võid! ...
Tõhin ma natuke sinu kõrvale istuda?

(Istub). Ja missugused imekenad väikesed
käed sa oled saanud!

Ester (naerdes). Need olivad mul ju ikka...

Paul. Ei, neid ei ole sul mitte! Ja
oma juuksed kannad sa kõrgel!

Ester. Sa palusid ju seda... ikka...

Paul (pareb ühe käe tema keha ümber).

Lesk (lillekimbuga sisse).

Paul (tõuseb pahaselt püsti). Miks te
siin alatasa edasi ja tagasi jooksete,
proua Truelsen?

Lesk (kangelt). Lilled härra koolidirektori
Hamanni poolt...

Paul. Ma vilistan tema supitaimede pääle!

142.
Ester (naerab kõvasti).

Paul (vaimustusega). See on minu naene, emma Truelsen, kes saäl nü mõnussasti istub ja nü imeilusasti naerab.

Lesk (nature ke vaigistatult). On see armuline proua? ... Ja, nüüd näen ma...! Tere tulemast! Armuline proua on oma juussed teistmoodi seadnud... ja, tänas-päev maksavad kõik kokkud!

Paul. Minge nüüd, proua... Meil on ärilisi asju...

Lesk. Ja, aga eine... Härra Abel peab kobe sööma, ta tahab ära reisida.

Ester (rahutult). Tahad sa ära reisida, Paul?

Paul. Ei, mitte paigast ei taha ma! Seda on Truelsen ainult välja rääskinud, et ennast huvitavaks teha!

Lesk (pahaselt). Mina?

Paul (viib tema ukse juurde). Jumalaga, proua Truelsen!

Lesk (vihaselt ära).

Ester (naerab).

Paul. Põhin ma armulist prouat aidata

nüidid ära panna?

143.

Ester. Täna...

Paul (aitab... Palawalt). Kas väike daame ei tahaks mulle nüüd ütelda, mis pärast ta üles tuli?

Ester (temale koela langedes). Sest et ma sind emast saada tahan... sest et ma sind nii hirmsasti armastama hakkasin, kui mee enam üheskoos ei olnud...

Sest et ma sind kellelegi teisele jätta ei raatsi... Friedrich rääkis mulle, et...

Paul. See elukas! Tema ise vedas ta ju üles...

Ester. Kas tead veel, kui sagedasti sa mulle ette heitsid, et mina mitte lihast ja verest ei olla... Nüüd olen ma lihast ja verest... Lase mind oma juurde jääda!

Paul. Kõige suurema häänielega... ja kui me ka nädala pärast jälle lahku läheme!

Ester. Ei, ei... nüüd tahame tõesti hääd ja lahked üksteise vastu olla... ikka!

Paul (tõmbab teda enese ligi). Leda tahan me olla... Kui ometi varsti õhtu oleks!

144.
Ester (lühkrab teda tasa semale. Naera
tades). Sul on omad lappsaapad jalas.
Paul (naerdes). Ja... ja kuidas nad nüüd
välja näevad, sina! „Laki est ei was-
tutada mitte!“ — Ja kõige pahem on, et
kindlasti veel mõnda aega kestab, enne
kui ma omale paari uusi osta võin...

Ester (väike mais tema vanast kangest
olekust juures). Ioo... oo...?

Paul. Ja sest minu raamat on ju ära
korjatud, ja uuest on veel hää sõna!

Ester. Sul ei ole ju enam tarvis raama-
tuid kirjutada...

Paul (naerdes). Kas sina rahkest selle
ameti oma pääle võtad?

Ester. Ja ütleb, sa saad ajalehe toi-
metajaks...

Paul. No... ja...

Ester (teravalt). See ei ole rahkest sugu-
gi tõsi?... Kammerhärja proua ei ole
viimati sulle seda ettepanekut sugugi
teinud?

Paul. Oo süügi... Alles minuti eest sain
ma telegrammi, ma pidada täna otsust

andma...

Ester (põnewil). Noh... ja...?

Paul. Ma rebisin telegrammi puruks ja ei vastanudgi... Aga kui sa tahad, et ma selle kohta vastu võtan, siis võtan ma ta... „iseneest mõista“!

Ester (rõõmsalt). Tõesti?...

Paul. Muidugi, kaks kord kaks on viis!

Ester. Paul... mis sa ütled... mitte midagi?

Ja pilkad mind küll?...

Paul. Mitte mõtetgi, Esterikene! Ma võiksin „Evangelii-Kirikulehe“ toimetajaks hakata sinu walgete käewarte pärast!

„Tõrgusse mingu kõik „põhjusmõtted“ ja „seisukohad“, kui kahe inimese õnn kaalu pääl on!“

Ester. Ja, eks ole, kui õnnelikud saame me olema! — Aga sa ei tohi seda sammu mitte minu pärast teha, Paul!... terve eluag teeksin ma õmale etteheitid, kui...

Paul. Ei, Esterikene, õnna mulle andeks, aga mina teen seda muidugi pääasjalikult isamaale, noorelsoole ja moodsale kirjandusele meelehäaks...!

Ester (ennast tema ^{146.} vastu suures). Lina
oled suur, Paul Abel!

Paul. Ja, „suur“ Ester Hamann, olin
ma biki ikka sigaramas südame-
põhjas! — Kas jääd nüüd minu juurde..
Kohes? .. nüüd Kohes?

Ester (pehmelt). Ja... nüüd olen ma si-
nu... kuidas võin ma teisiti! — Ja
telegrammi Kammerherra prouale?

Paul. Selle saadame pärast ei võra
Ester Miko mitte nüüd, sinu otsuse
koidu ajal?

Paul. Muidugi on sul jälle õigus...
„iseenesest mõista“! (Glühend) Gruelsen!

Lesk (sisses).

Paul. Kas teie võite mul üks telegrammi
posti pääle viia lasta?

Lesk. Ja aga, teie ei tahtnud ju mitte
vastata, ütlesite teie...!

Paul. Ja, see oli veerand tunni eest!

Aga mihine seisab ju, jumalale tänu,
edenevise seaduse all, prouake! — Võite
te seda ära toimetada lasta?

Lesk. Ja, ma arvan! (ära)

147.

Ester. Kohin mina selle telegrammi kirjutada, Paul? See saab sulle pärast nalja tegema.

Paul. Seda ma usun.

Ester. Kuidas ma sind armastan! Mina ei jätta sind kunagi enam maha!

Paul. Ei...! Ja kui me kord hõbeputmi pühitseme, on mul küll juba oma puujalg ja siis peavad kõik piduõõrad omad nimed sinna sisse loikama, selle pidu mälestusks!

Ester. Sa pilkad mind nüüd, Paul, aga sellest ei tee ma väljagi!

Lesk (sisse).

Ester (istub kirjutuse laua juurde).

Paul (ütleb ette). Kammehärra proua Klüves-Rudersholm - Vedby. - Mina võtan koha vastu, isamaa pärast! - Paul Abel. - Kas tahate seda ära toimetada lasta, proua Bruelsen?

Ester. Aga kohe!

Lesk. Ja... (äras)

Paul (võtab naeratades Esteri kätte). Kuidas on teile naestele küll ilusohut tehtud! Teie olete „kindlad isiloamud” maal! -

148.
See saab kuldne seg olema, kui me teid
kord riigipäeva saame!

Ester. Ah, Paul, kui hääd ja tunde ka-
hame nüüd üksteise vastu olla, nüüd,
kui me üksteist jälle leidnud oleme!

Paul (tema ümbert kimu võttes: ja nõ-
da jäävad nad seisma). Iida tahame
olla, Esterikene! - Mis jumalad ühendanu
on, ei pea põhjusemõtet lahutama!

Lest (sisse ühe lillekimbega). Preili Othella
Lustig lasab härra Paul Abelit lahkkesti
tervitada...

(Ester)
